

Podpora podnikání a inovací v rozpočtech krajů ČR

Sandra Segetová

Bakalářská práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Sandra SEGEŤOVÁ**
Osobní číslo: **M10212**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Podpora podnikání a inovací v rozpočtech krajů ČR**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Zpracujte teoretické poznatky týkající se tvorby rozpočtů krajů.
- Uvedte hlavní důvody a možnosti podpory podnikání a inovací na regionální úrovni.

II. Praktická část

- Analyzujte rozpočty krajů ČR se zaměřením na podporu podnikání a inovací v letech 2007–2012.
- Navrhněte opatření pro zlepšení současného stavu v oblasti podpory podnikání a inovací z krajských rozpočtů.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

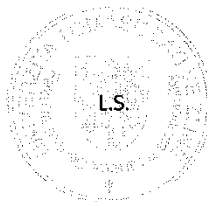
Seznam odborné literatury:

PEKOVÁ, Jitka. Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. Veřejný sektor – řízení a financování. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 485 s. ISBN 978-80-7357-936-4.
PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2. aktual. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
WOKOUN, René. Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování). Praha: Linde, 2008, 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Pavel Grebeníček
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: 15. února 2013
Termín odevzdání bakalářské práce: 17. května 2013

Ve Zlíně dne 15. února 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

²zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 17.11.2013

[Signature]

⁴zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Cílem této bakalářské práce je provést analýzu podpory podnikání a inovací z rozpočtů krajů České Republiky a navrhnout prospěšná a potřebná opatření.

První úsek teoretické části je zaměřen především na objasnění pojmu rozpočet, funkce rozpočtu a jeho obsahového složení. Druhá část pak objasňuje pojem regionální rozvoj a obzvláště se zabývá vztahem mezi regionálním rozvojem a rozvojem podnikání a inovací v regionech. Praktická část je zaměřena na samotnou analýzu podpory podnikání a inovací z rozpočtů krajů České Republiky, a sice za období posledních pěti let tedy během let 2007-2012. V poslední části práce jsou uvedena opatření, která by mohla pomoci k příznivým změnám v tvorbě lepší struktury rozpočtů a zlepšení podnikatelského zázemí v některých krajích České Republiky.

Klíčová slova: rozpočet, výdaje rozpočtu, podpora podnikání a inovací, regionální rozvoj

ABSTRACT

The main aim of this thesis is to analyze the degree of business support and innovations from regional budgets on the territory of Czech Republic, additionally to suggest some beneficial and useful actions in favour of it.

The first section of the theoretical parts is primarily focusing on clarifying of various concepts and terms, such as the budget, its function and content. The second part later on explicates the development of the regions, the relationship between a regional development and innovations in particular. On the other hand, the practical part is concentrating on the analysis of enterprise promotion itself, as well as innovations coming from Czech districts, specifically in the period of time between years 2007 and 2012. In the last part of the thesis there are mentioned some suggestions of actions that could, in some districts, be able to help to improve entrepreneurial background and management in term of the efficiency.

Keywords: budget, regional budget expenses, business support and innovation, regional development

Na tomto místě bych chtěla poděkovat všem, kteří se jakkoliv podíleli na zpracování mé bakalářské práce.

Velký dík patří vedoucímu mé bakalářské práce, Ing. Pavlu Grebeníčkoví, který mi svými odbornými radami a poznámkami velmi pomohl v tvorbě práce, a to i přes jeho značnou vytíženost, čehož si velice cením.

Poděkovat bych také chtěla rodičům, spolužákům a všem mým blízkým, kteří mě během studia velice podporovali.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ROZPOČET	12
1.1 ROZPOČTOVÁ SOUSTAVA.....	12
1.1.1 Soustava veřejných rozpočtů.....	13
1.1.2 Rozpočtová soustava v ČR	14
1.2 VEŘEJNÝ ROZPOČET	15
1.2.1 Pojetí veřejného rozpočtu	15
1.2.1.1 Veřejný rozpočet jako peněžní fond.....	15
1.2.1.2 Veřejný rozpočet jako bilance.....	16
1.2.1.3 Veřejný rozpočet jako finanční plán.....	17
1.2.1.4 Veřejný rozpočet jako nástroj veřejné politiky a řízení.....	19
1.3 ROZPOČTOVÁ SKLADBA.....	19
1.4 OBSAH ROZPOČTU VYŠŠÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ	20
1.4.1 Výdaje rozpočtu územních samospráv	21
1.5 VYPRACOVÁNÍ A SCHVÁLENÍ ROZPOČTU	24
2 REGIONÁLNÍ ROZVOJ	26
2.1 ROZVOJ PODNIKÁNÍ A PODNIKATELSKÉHO PROSTŘEDÍ	26
2.1.1 Spolupráce podnikatelských subjektů.....	27
2.1.2 Přímé zahraniční investice	28
2.2 INOVACE.....	28
II PRAKTICKÁ ČÁST	30
3 ANALÝZA PODPORY PODNIKÁNÍ A INOVACÍ	31
3.1 PODPORA PODNIKÁNÍ	32
3.1.1 Podpora začínajících podnikatelů.....	32
3.1.2 Podpora drobných podnikatelů.....	33
3.1.3 Podpora malého a středního podnikání.....	34
3.1.4 Podpora podnikání.....	35
3.1.5 Podpora podnikatelů v cestovním ruchu.....	36
3.2 NEPŘÍMÁ PODPORA PODNIKÁNÍ.....	37
3.3 SOUTĚŽE V RÁMCI PODNIKÁNÍ A INOVACÍ.....	39
3.4 STRATEGICKÉ PRŮMYSLOVÉ ZÓNY	41
3.5 KLASTRY	42
3.6 SPOLUPRÁCE S JINÝMI ZEMĚMI	43
3.7 INOVACE.....	44
3.8 VĚDECKOTECHNICKÉ PARKY	45
3.9 VĚDA, VÝZKUM A VÝVOJ.....	47
4 KRAJE NEZAHRNUTÉ DO ANALÝZY.....	48

4.1	PARDUBICKÝ KRAJ	48
4.2	KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	48
4.3	KARLOVARSKÝ KRAJ	49
4.4	PLZEŇSKÝ KRAJ	50
4.5	KRAJ PRAHA	50
5	NÁVRHY A DOPORUČENÍ.....	51
5.1	OBECNÁ OPATŘENÍ.....	51
5.2	NÁVRHY K PODPOŘE PODNIKÁNÍ.....	52
5.2.1	Návrhy k podpoře podnikatelů cestovního ruchu.....	53
5.2.2	Návrhy k podpoře klastrů.....	53
5.3	NÁVRHY K PODPOŘE INOVACÍ A VAV	54
	ZÁVĚR	56
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	58
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	61
	SEZNAM OBRÁZKŮ	62
	SEZNAM TABULEK	63
	SEZNAM PŘÍLOH	64

ÚVOD

Téma této bakalářské práce je „Podpora podnikání a inovací v rozpočtech krajů ČR“. Podpora podnikání a inovací je jedna z nejdůležitějších složek regionálního rozvoje. Správná podpora těchto složek může vést k pozitivnímu rozvoji celého regionu, a proto je důležité, aby se jí zabývaly všechny kraje v České republice. Téma jsem si vybrala právě kvůli jeho důležitosti, kterou si některé regiony nemusí uvědomovat a mohou tak brzdit svůj rozvoj. Zanalyzovat všechny kraje z tohoto hlediska je tedy velice podstatné.

Cílem práce je analyzovat podporu podnikání a inovací z rozpočtů všech krajů České republiky za období 2007-2012, včetně náhledu na položky rozpočtu týkající se podpory podnikání a inovací, rozdíly v podpoře poskytované kraji a navrhnout opatření, která by vedla ke zlepšení přehlednosti rozpočtů a účinnější podpoře podnikání a inovací.

V počátku teoretické části budou osvětleny základní pojmy týkající se rozpočtu a veřejného rozpočtu, který je podrobně rozebrán. Jsou objasněny všechny jeho funkce i zákonná legislativa týkající se rozpočtu kraje. Ke konci prvního úseku teoretické části je vysvětlena problematika tvorby rozpočtu na úrovni vyšších územně samosprávných celků a jsou vyčleněny výdaje rozpočtu krajů. Při tvorbě teoretické části jsem čerpala nejen z odborné literatury věnující se problematice rozpočtu a jeho tvorby, ale také samozřejmě z příslušné legislativy zabývající se rozpočty vyšších územně samosprávných celků. Druhý úsek teoretické části bude objasňovat pojem regionální rozvoj a bude se zabývat problematikou podpory podnikání a inovací v regionech. Blíže bude popsán rozvoj podnikatelského prostředí a vysvětlen pojem inovace a její podíl na rozvoji regionu.

Praktická část bude zaměřena na samotnou analýzu podpory podnikání a inovací z rozpočtů krajů České republiky. Zprvu bude vysvětleno rozdělení příslušných položek rozpočtů krajů do jednotlivých složek. Tyto složky budou následně rozebrány a graficky porovnány včetně popisu výsledků, které budou zjištěny. V závěru praktické části pak budou uvedeny návrhy mnou vytvořených opatření pro zlepšení struktury jednotlivých rozpočtů, která by mohla vést k lepšímu přehledu o výdajích kraje a napomoci tak ke zlepšení podpory inovací a kvalitnějšímu podnikatelskému zázemí v krajích České republiky.

Při tvorbě praktické části jsem čerpala z rozpočtů krajů uveřejněných na oficiálních stránkách těchto krajů. Věřím, že má práce pomůže čtenářům objasnit systém podpory podnikatelského prostředí a inovací z krajských rozpočtů.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ROZPOČET

Každá vládní úroveň si sestavuje svůj vlastní rozpočet, na základě kterého hospodaří. Čím složitější a členitější je vnitřní uspořádání daného státu, tím je zákonitě více veřejných rozpočtů. Zpravidla každá veřejnoprávní nezisková organizace v rámci veřejného sektoru hospodaří na základě svého rozpočtu a je napojena na rozpočet zřizovatele. Rozpočtová soustava obsahuje všechny tyto rozpočty i mimorozpočtové fondy. (Peková, 2008, s. 168)

1.1 Rozpočtová soustava

Na rozpočtovou soustavu můžeme nahlížet z několika různých úhlů pohledu, např. z finančního, institucionálního, fondového apod. Pojem rozpočtová soustava obsahuje:

- **soustava peněžních fondů (fondové pojetí),**
- **soustava rozpočtových vztahů uvnitř rozpočtové soustavy,**
- **soustava orgánů a institucí,** které pečují o tvorbu, rozdělování a užití veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů (institucionální pojetí). K těmto orgánům a institucím patří zejména ministerstvo financí, daňové úřady, v ČR finanční úřady a ředitelství, finanční útvary na úrovni územní samosprávy apod. (Peková, 2008, s. 196)

Podrobněji si rozebereme soustavu peněžních fondů neboli články rozpočtové soustavy. Tyto peněžní fondy fungují zejména na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti. Díky těmto vlastnostem se liší od ostatních článků finanční soustavy (např. úvěrových, pojistných apod.) (Peková, 2008, s. 197)

Do rozpočtové soustavy řadíme:

- **soustavu veřejných rozpočtů** – státní rozpočet a decentralizované rozpočty na nižších vládních úrovních včetně územní samosprávy (v ČR rozpočty obcí a krajů). Rozhodující postavení v soustavě rozpočtů má v každé zemi státní rozpočet, který má povahu zákona. (Peková, 2008, s. 197)
- **soustavu mimorozpočtových fondů,** většinou účelových, které se využívají jak na centrální tak i decentralizované úrovni. Tento způsob hospodaření je zpravidla dobrovolný. Jde například o fondy krajů a obcí, Státní fond dopravní infrastruktury, Fond veřejného zdravotního pojištění, apod. (Peková, 2008, s. 197)

- **rozpočty veřejnoprávních neziskových organizací**, v ČR se jedná o rozpočty například příspěvkových organizací zřizovaných státem a územními samosprávnými celky, veřejnoprávních podniků ve veřejném sektoru a dobrovolných svazků obcí. (Peková, 2008, s. 197)

1.1.1 Soustava veřejných rozpočtů

Z rozpočtové soustavy se budeme podrobněji zabývat pouze soustavou veřejných rozpočtů, do které zahrnujeme:

- **nadnárodní rozpočet** (např. v EU)
- **ústřední státní rozpočet** (federální rozpočet či státní rozpočet a to sice podle uspořádání příslušné země)
- **rozpočty jednotlivých článků územní samosprávy** (a to jak dle horizontálního tak i vertikálního dělení, tzn. rozpočty obcí a vyšších stupňů územní samosprávy (např. krajů)
- **rozpočty veřejnoprávních podniků a veřejnoprávních neziskových organizací ve veřejném sektoru** (Peková, 2008, s. 197)

Tyto jednotlivé druhy rozpočtů jsou více méně samostatné, avšak dochází mezi nimi v různé míře k finančnímu provázání. Stupeň samostatností je ovlivněn řadou faktorů, které zkoumá teorie fiskálního federalismu. Mezi tyto faktory patří:

- způsob tvorby, rozdělování a užití veřejných rozpočtů
- způsob přiřazení veřejných příjmů do jednotlivých typů veřejných rozpočtů (tzv. daňové určení) a veřejných výdajů na základě zákonem určených kompetencí
- finanční vztahy v rozpočtové soustavě (mezi rozpočty, mimorozpočtovými fondy a mezi rozpočty a mimorozpočtovými fondy)
- způsob využití funkcí veřejných financí (Peková, 2008, s. 198)

Samostatnost rozpočtů územní samosprávy vyplývá z rozpočtových pravidel dané země, z pravomoci územně samosprávných celků v rozpočtovém určení daní, jedná se, buď o to do jakého veřejného rozpočtu plynou daňové příjmy – tzv. svěřené neboli výlučné daně, nebo jaká jejich část – tzv. sdílené daně (podíl na státních daních). Samostatnost však mimo jiné ovlivňuje i míra svěřených kompetencí, které stát územní samosprávě svěřuje. A také jaké statky územní samospráva zabezpečuje a financuje. (Peková, 2008, s. 198)

Veřejné rozpočty jsou připravovány na základě jednotnosti příjmů a výdajů. Avšak existují výjimky jako např. při financování veřejných investic, u většiny dotací apod., se neuplatňuje účelová vazba mezi příjmy a výdaji. (Peková, 2008, s. 198)

U každého rozpočtu nesmí chybět jeho příjmová základna. Ta nám totiž také zpravidla určuje rozpočtové omezení. U rozpočtů územní samosprávy je příjmová základna posilována již zmiňovanými svěřenými a sdílenými daněmi. Podle daňové pravomoci, kterou jednotlivé vládní úrovně obdržely prostřednictvím zákona, mají totiž větší či menší možnost zavést vlastní daně. Avšak ani přesto nejsou rozpočty nižších vládních úrovní a rozpočty územní samosprávy zcela soběstačné. Není to možné, jelikož mezi ústředním státním rozpočtem a ostatními zmiňovanými rozpočty dochází k přerozdělování. (Peková, 2008, s. 198)

1.1.2 Rozpočtová soustava v ČR

Rozpočtová soustava v ČR obsahuje státní rozpočet, rozpočty měst, obcí a krajů (jakožto i rozpočty dobrovolných svazků obcí), rozpočty příspěvkových organizací a mimorozpočtové fondy. (Peková, 2008, s. 201-202)

Vztahy uvnitř rozpočtové soustavy a hospodaření s prostředky rozpočtu upravují v ČR zákony o rozpočtových pravidlech. Zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tyto zákony řeší také pravidla nakládání s prostředky státního rozpočtu (pravidla pro poskytování a užívání dotací do rozpočtů obcí, krajů, příspěvkových organizací apod.), sankce za porušení rozpočtové kázně a rozpočtové přesuny v rámci rozpočtových opatření. (Peková, 2008, s. 207-208)

V ČR se využívá kombinovaného modelu fiskálního federalismu. Ten v různé míře centralizuje některé veřejné příjmy (i daňové) do státního rozpočtu a jiné zase decentralizuje do rozpočtů jednotlivých stupňů a článků územní samosprávy, čímž ovlivňuje míru soběstačnosti územní samosprávy. Důsledkem je zvýšení soběstačnosti obcí, díky vyčlenění daňových příjmů. V 90. letech se také začal snižovat podíl dotací z rozpočtové soustavy, aby byla zajištěna vyšší hospodárnost ve využití veřejných příjmů. Využití dotací totiž většinou vede k nárůstu veřejných výdajů a také ke snížení zájmu o efektivní využití příjmů. Tudíž k nižší hospodárnosti. U krajů jsou ovšem nejdůležitějším příjmem dotace ze státního rozpočtu, tudíž je jejich finanční soběstačnost velice nízká. Struktura příjmů a výdajů se u krajů v minulých letech měnila, a to zejména díky vlivu podílu na daních

z příjmů a dani z přidané hodnoty, které plynou do rozpočtu kraje již od roku 2002. Avšak rozhodujícím příjmem, jak už jsem zmínila, jsou dotace ze SR, v menší míře dotace ze státních fondů. Nárůst těchto dotací v roce 2003 ovlivnila nejen decentralizace moci, tedy přenos kompetencí ze států na kraje, ale i přenos kompetencí ze zrušených okresních úřadů na kraje. Tento přenos kompetencí samozřejmě navýšil i běžné výdaje kraje. (Peková, 2008, s. 200-212)

1.2 Veřejný rozpočet

Veřejné rozpočty se sestavují na jedno rozpočtové období. To je společné pro celou rozpočtovou soustavu a ve většině zemí se shoduje s kalendářním rokem. Výjimkou není ani Česká republika. Veřejný rozpočet je peněžním fondem, bilancí, finančním plánem a nástrojem finanční politiky a řízení. (Peková, 2008, s. 212)

Paragraf 4 Zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů říká, že: „Rozpočet se sestavuje zpravidla jako vyrovnaný. Může být schválen jako přebytkový, jestliže některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech nebo jsou-li určeny ke splácení jistiny úvěrů z předchozích let. Rozpočet může být schválen jako schodkový jen v případě, že schodek bude možné uhradit finančními prostředky z minulých let, nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo příjmem z prodeje komunálních dluhopisů územního samosprávného celku.“

1.2.1 Pojetí veřejného rozpočtu

Jak už jsem zmínila výše, veřejný rozpočet má několik pojetí. Rozebereme si každé z nich.

1.2.1.1 *Veřejný rozpočet jako peněžní fond*

Veřejný rozpočet jako peněžní fond funguje na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti. Příkladem mohou být daně, které zaplatíme, už nedostaneme zpátky a naopak sociální dávky, které dostaneme, už nevracíme. Tyto vztahy jsou upraveny zákonem. Vztah ekvivalence zde neplatí, jelikož velikost námi zaplacených daní neovlivní, kolik dostaneme např. formou již zmiňovaných sociálních dávek nebo formou dotovaných veřejných statků. (Peková, 2008, s. 212)

V řadě zemí se veřejný rozpočet rozpadá na běžnou bilanci a kapitálovou bilanci. Toto rozdělení se často využívá kvůli odůvodnění salda kapitálového rozpočtu, jeho deficitu, který se kryje s použitím návratných finančních zdrojů. (Peková, 2008, s. 212)

Běžný rozpočet se skládá z běžných výdajů a příjmů, které se každoročně opakují. Tyto výdaje jsou převážně tvořeny obligatorními výdaji (neboli zákonnými či mandatorními), na jejichž financování je potřeba zajistit dostačující a v čase neměnné, stabilní příjmy. Dlouhodobě by měl být běžný rozpočet vyrovnaný nejlépe však přebytkový. To znamená, že příjmy by měly být rozpočtovým omezením pro výdaje u každého veřejného rozpočtu. K deficitu by mělo docházet pouze výjimečně např. v důsledku živelných pohrom. (Peková, 2008, s. 213)

Kapitálový rozpočet je složen z příjmů a výdajů, které se běžně neopakují a jsou spíše jednorázového charakteru. Tyto nenávratné příjmy a výdaje nemusí být vždy vyrovnané. U kapitálového rozpočtu lze totiž připustit i deficit a to v důsledku financování náročných veřejných investic. Financování veřejných investic prostřednictvím návratných zdrojů je obvyklé. U územní samosprávy se jedná většinou o investiční úvěr či příjmy z emise municipálních cenných papírů nebo cenných papírů emitovaných vyšším stupněm územní samosprávy. V budoucnu pak splácení těchto zdrojů zatěžuje rozpočtové hospodaření dluhovou službou. Výše splácené dluhové služby pak omezuje výši využívaných návratných příjmů. (Peková, 2008, s. 213)

1.2.1.2 Veřejný rozpočet jako bilance

Z účetního hlediska je veřejný rozpočet bilancí, která bilancuje běžné a kapitálové příjmy a výdaje. Rozpočet může být vyrovnaný $P=V$, přebytkový $P>V$ nebo schodkový (deficitní) $P<V$. Jelikož rozpočet v účetním pojetí musí být vždy vyrovnaný, tak je-li schodkový, vyrovnává se použitím rezerv vytvořených v minulosti, pokud nejsou k dispozici tak pomocí návratných finančních výpomocí. Příslušná vládní úroveň se tak zadlužuje a v budoucnu bude muset dluh splatit i s úrokem. Avšak dojde-li k dočasnému přebytku peněžních prostředků, využívá se princip návratnosti. Tyto peněžní prostředky se pak totiž mohou investovat do nákupu krátkodobých cenných papírů, což ovšem přináší riziko, nebo se mohou uložit na termínovaný výše úročený vklad, pokud je zde předpoklad vyšší úrokové míry z těchto vkladů. (Peková, 2008, s. 213-214)

Během rozpočtového roku dochází k časovému nesouladu mezi vývojem příjmů a výdajů. Je to dáno tím, že příjmy (zejména ty daňové) v průběhu období kolísají. Dochází k tomu vlivem způsobu placení daní např. zálohové placení daně z příjmů, placení daně z nemovitostí splátkovým systémem apod. Zatímco tok výdajů na financování neinvestičních potřeb

sice také kolísá, ale je v průběhu roku poměrně plynulý. Příkladem mohou být vyplácené platy zaměstnancům, uhrazování faktur apod. (Peková, 2008, s. 214)

Pokud na konci rozpočtového období hospodaříme se schodkem, jsou většinou kumulované deficity veřejných rozpočtů hlavní součástí veřejného dluhu (státního, místního). Pokud však jsou příjmy vyšší než výdaje, může tento přebytek sloužit k vytváření rezerv, které se budou moci použít na splácení minulého dluhu. (Peková, 2008, s. 214-215)

Z dlouhodobého hlediska bychom se tedy měli snažit hospodařit s vyrovnaným rozpočtem (zejména na úrovni územní samosprávy), popřípadě s přebytkovým rozpočtem. Problémem u vyrovnaného rozpočtu, tj. rozpočtu s nulovým saldem, může být, že na konci rozpočtového období nemá subjekt veřejné správy vlastní peněžní prostředky, které potřebuje na financování výdajů na začátku dalšího rozpočtového období. Daňové příjmy a dotace z rozpočtové soustavy totiž přicházejí až v průběhu ledna. Jestliže tedy nebudou vytvořeny rezervy v předchozím období, musí subjekt veřejné správy využít krátkodobý úvěr. (Peková, 2008, s. 215)

1.2.1.3 Veřejný rozpočet jako finanční plán

Veřejný rozpočet je důležitým finančním plánem na rozpočtové období. U státního rozpočtu nabývá podobu zákona. Během rozpočtového období přichází jednotlivé příjmy na příjmový účet a jednotlivé výdaje jsou čerpány z výdajového účtu. To činí rozpočet tokovou veličinou. Tok příjmů a výdajů samozřejmě ovlivňují různé vlivy, které rozdílně působí na plnění příjmů a výdajů. Mezi tyto faktory můžeme řadit např. u příjmů lhůty a způsob výběru daní a u výdajů zase sezónnost. (Peková, 2008, s. 215)

Avšak abychom hospodařili kvalitně, nestačí pouze sestavit rozpočet, ale je zapotřebí i krátkodobého plánu ve formě platebního kalendáře. Na jeho základě můžeme krátkodobě investovat dočasně nevyužité zdroje rozpočtu a drahé návratné výpomoci využívat jen na nezbytně dlouhou dobu. (Peková, 2008, s. 215-216)

Pokud ovšem chceme dosáhnout co nejvyšší efektivity v rámci celé rozpočtové soustavy, nebude nám krátkodobý plán stačit. Proto je stále více důležitý víceletý rozpočtový výhled (např. v EU sedmiletka), ze kterého poté vychází plánování ročního rozpočtu. (Peková, 2008, s. 216)

Paragraf 3 Zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů říká, že: „Rozpočtový výhled je pomocným nástrojem územního samosprávného celku a svazku

obcí sloužícím pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. Rozpočtový výhled obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, zejména o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů.“

Rozpočtový výhled neboli rozpočtová prognóza je důležitá jak kvůli plánování investic ve veřejném sektoru (z tohoto důvodu se do popředí dostává úloha finančního managementu a rozpočtování), tak kvůli zpracování rozpočtu, při kterém se z rozpočtového výhledu vychází. Proto se s ním také v zákonech o rozpočtových pravidlech počítá a u státního rozpočtu je dokonce ze zákona povinný. (Peková, 2008, s. 216)

Díky využívání finančního managementu a rozpočtování se upouští od tzv. institucionálního pojetí rozpočtu (financování jednotlivých institucí veřejného sektoru bez ohledu na to, zda jsou služby, které tyto organizace zajišťují, pro občany stále potřebné a žádané). Na základě institucionálního pojetí k rozpočtovému plánování se využívají následující přístupy:

- **Shora – dolů**, v tomto případě nadřízený orgán stanoví podřízeným institucím rozpočtové parametry a podle nich i výdajové limity, popřípadě i konstrukci vlastních daňových příjmů a na jejich základě podřízený orgán připraví svůj návrh rozpočtu.
- **Zdola – nahoru**, kdy podřízené články připraví svůj návrh rozpočtu podle svých priorit a žádají po vyšším článku potřebné finance.
- **Obojí přístup**, je směsí výše zmíněných postupů a sice, podřízené články předloží svůj návrh rozpočtu nadřízenému článku, ten nárokům nevyhoví, a proto doporučí podřízenému článku, aby přehodnotil svůj návrh. Dochází k dohadování a upravování, až do té doby, než dojde k oboustranné dohodě. Tento způsob se využívá i v ČR a je nazýván také historickým. Je jednoduchý, avšak problémem je skutečně promítnout do plánování očekávané změny a utvořit finanční rezervy na pokrytí nečekaného navýšení potřeb v důsledku nepředvídatelných vlivů. (Peková, 2008, s. 216)

Z pohledu finančního managementu je problém to, že tento způsob plánování nemotivuje ke změnám ve struktuře výdajů. Ba naopak vede k navyšování finančních požadavků, aby se po dohodě dosáhlo potřebné výše finančních zdrojů. Mezi efektivnější,

ale také náročnější způsoby plánování rozpočtu, které vyžadují kvalifikovaný rozpočtový management, řadíme:

- **Tvorba rozpočtu od nuly**, spočívá v tom, že se přesně stanoví všechny cíle, kterých chceme dosáhnout, a propočítají se veškeré náklady na dosažení těchto cílů. Tento způsob je vlastně finančním obrazem pro vytvoření stanovených cílů, proto je to časově velice náročný, avšak také velice efektivní. Je zde možná průběžná kontrola a zhodnocení plnění rozpočtu. (Peková, 2008, s. 217-218)
- **Systém programového rozpočtování**, je založen na plánování výdajů dle výstupů, které se odvíjejí od cíle činnosti daného subjektu ve veřejné správě či sektoru, uskutečňované dílčími programy. (Peková, 2008, s. 217-218)
- **Systém výkonového rozpočtování** Peková (2008, s. 218) definuje následovně: „Soustřeďuje se na zabezpečení rozpočtových zdrojů na předem definované potřeby, výkony při využívání ukazatelů hodnocení efektivnosti výdajů na jednotky výkonů. Vyžaduje průběžně hodnotit výkony a náklady na výkony a využívání rozpočtových zdrojů.“

1.2.1.4 Veřejný rozpočet jako nástroj veřejné politiky a řízení

Skrze rozpočty obcí a vyšších stupňů územní samosprávy dochází k sociálnímu a ekonomickému rozvoji daného území, k prosazování místních zájmů a potřeb obyvatelstva žijícího na tomto území. Tyto rozpočty jsou také důležité pro dlouhodobý ekonomický potenciál daného regionu. (Peková, 2008, s. 219)

Veřejný rozpočet je nástrojem financování volebních programů a to na všech vládních úrovních. Je také nástrojem financování v oblasti zabezpečování veřejných statků z dlouhodobého hlediska. Ovšem nejde jen o programování množství (kvantity) veřejných statků, ale také jejich kvality, na kterou musejí být finanční zdroje jak v přítomnosti, tak v budoucnosti. (Peková, 2008, s. 219)

1.3 Rozpočtová skladba

Členění příjmů a výdajů upravuje závazná rozpočtová skladba, která je společná pro všechny veřejné rozpočty. Rozpočtová skladba je založena na tzv. cash principu neboli principu peněžních pohybů, což znamená připsání peněz na bankovní účet nebo jejich odepsání z účtu, s výjimkou operací pokladen. Ty se promítnou do rozpočtové skladby

až tehdy, kdy je zaúčtujeme s příslušným bankovním účtem. Sledují se tedy pouze převody mezi pokladnou a vlastním běžným účtem. (Peková, 2004, s. 225)

Rozpočtová skladba spravuje způsob zatřídění všech peněžních operací rozpočtů a fondů obcí a krajů, společně s operacemi organizačních složek, které zřizují obce a kraje. Nezařnuje však operace související s podnikatelskou činností subjektů územní samosprávy a na příspěvkové organizace, dále se nevztahuje na operace na účtech fondu kulturních a sociálních potřeb apod. (Peková, 2004, s. 225)

Peněžními operacemi rozumíme nejen operace na bankovním účtu, ale také mimopeněžní operace FKSP, peněžní operace účtů cizích prostředků a účtů hospodářské činnosti. Mají tedy vztah k pokladnímu plnění územního rozpočtu. (Peková, 2004, s. 226)

Třídění příjmů a výdajů dle rozpočtové skladby dodržuje několik zásad:

- **zásada jednotnosti a závaznosti** (každý údaj má své místo)
- **zásada stability třídění rozpočtů**, je důležitá pro časovou srovnatelnost obsahu
- **potřeba agregace, sumarizace s využitím principu konsolidace** zajišťuje, aby se operace nenačítaly několikrát
- **zásada srozumitelnosti**
- **zásada kompatibility** s mezinárodními účetními standardy (Peková, 2004, s. 226)

Rozpočtová skladba rozeznává několik druhů třídění příjmů a výdajů a sice:

- **odpovědnostní** neboli kapitální, které je pro obce a kraje nepovinné
- **druhové**, které je základem třídění a zahrnuje všechny peněžní úkony a ty dále člení na jednotlivé položky v základních oblastech – příjmy, výdaje, financování.
- **odvětvové**, třídí položky podle účelu, na který jsou vydávány. Zahrnuje pouze výdajové operace a u územních rozpočtů také vybrané nedaňové a kapitálové příjmy.
- **konsolidační** neboli tzv. záznamové jednotky (Peková, 2004, s. 226-227)

1.4 Obsah rozpočtu vyšších samosprávných celků

Obsah rozpočtu tvoří příjmy, výdaje a ostatní peněžní operace, včetně vytváření a užití peněžních fondů, pokud se neuskutečňují mimo rozpočet. Rozpočet obce je spojen s rozpočtem příslušného kraje finančními vztahy jako např. dotacemi nebo i návratnými finančními výpomocemi. (Marková, 2000, s. 70)

V rozpočtech krajů tvoří převážnou většinu příjmů dotace ze státního rozpočtu a výnosy z daně z příjmů a z daně z přidané hodnoty. (Peková, 2004, s. 236)

Největší skupinou výdajů územních rozpočtů jsou běžné výdaje související s financováním veřejných statků a to nejen preferovaných, ale také všech ostatních. (Peková, 2004, s. 237)

1.4.1 Výdaje rozpočtu územních samospráv

Podle paragrafu 9 zákona 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územně samosprávných celků patří mezi výdaje rozpočtu kraje:

- a) „Závazky vyplývající pro kraj z plnění povinností uložených zvláštními právními předpisy,
- b) výdaje na činnost orgánů kraje v jeho samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj,
- c) výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je kraj pověřen zvláštními právními předpisy,
- d) závazky vyplývající pro kraj z uzavřených smluvních vztahů v jeho hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupil,
- e) dotace do rozpočtů obcí v kraji,
- f) závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými územními celky nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost,
- g) úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů,
- h) výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům,
- i) výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro kraj,
- j) jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti kraje, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely,
- k) dotace Regionální radě regionu soudržnosti.“

Výdaje se člení nejen dle rozpočtové skladby, ale také z jiných důležitých hledisek. Např. dle rozpočtového plánování na výdaje:

- **plánované a**
- **neplánované.**

Nebo jak jsem již dříve zmínila dle ekonomického hlediska na výdaje běžné (neinvestiční) a kapitálové (investiční). (Peková, 2004, s. 332-333)

Všechny země využívají detailní členění běžných a kapitálových výdajů dle rozpočtové skladby. Výdaje se pak dále člení dle druhového hlediska. Rozpočtová skladba umožňuje třídit výdaje na:

- **nenávratné**, ty jsou nejdůležitější a
- **návratné**, pokud jednotky územní samosprávy půjčují finanční prostředky např. občanům při povodních apod.

Členění výdajů dle rozpočtové skladby je sjednocováno, aby se mohly provádět mezinárodní srovnání a analýzy. Jak jsem již zmínila výše, rozpočtová skladba rozčleňuje výdaje územních rozpočtů i podle účelu, na který jsou použity. (Peková, 2004, s. 332-334)

Také územní rozpočty využívají pro ekonomické analýzy členění výdajů dle funkcí veřejných financí. A sice na výdaje alokační, redistribuční a stabilizační. (Peková, 2004, s. 335)

a) Alokační výdaje obsahují výdaje na:

- **nákup služeb (zboží)** od soukromých firem a to zpravidla v případě zabezpečování statků prostřednictvím veřejných zakázek nebo od svých podniků či neziskových organizací
- **uhrazení ztráty vlastních podniků**, které daný region založil

Výši těchto výdajů ovlivňuje nejen rozsah regionálního či lokálního veřejného sektoru, který zpravidla zabezpečuje veřejné statky, ale také velikost odpovědnosti a pravomoci za zabezpečování preferovaných veřejných statků a statků přesahujících svým významem dané území. Jedná se např. o služby ve školství, zdravotnictví, bydlení, sociální péči apod. Alokační výdaje mají stabilizující i usměrňující účinky a financují jak čisté, tak smíšené veřejné statky. Alokační výdaje mají i redistribuční efekt a to v tom případě pokud využívají lokální a regionální statky sociálně slabší obyvatelé. (Peková, 2011, s. 281-282)

b) Redistribuční výdaje

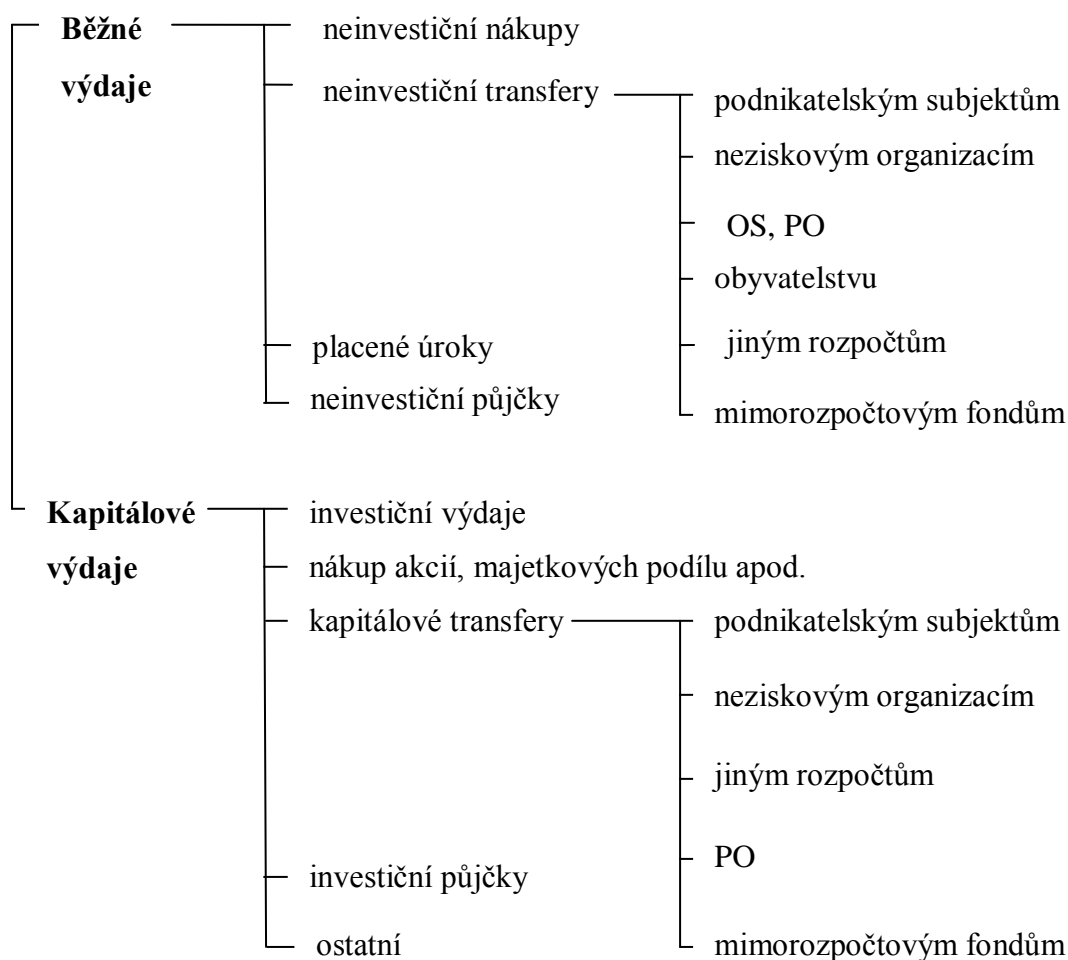
Redistribuční výdaje rozpočtů krajů souvisejí s poskytováním dotací (peněžních transferů) z regionálního rozpočtu do rozpočtů příslušných obcí. Cílem je přerozdělit finance do chudších obcí a mikroregionů a pomoci jim tak k jejich ekonomickému rozvoji.

V menší míře se využívají peněžní prostředky územních rozpočtů na transfery obyvatelstvu, jako jsou výdaje na doplňkové mimořádné sociální výpomoci a dávky či příspěvky na nájemné sociálně slabším skupinám apod. (Peková, 2004, s. 336)

c) Stabilizační výdaje

Jsou podstatné především u státního rozpočtu. Těmito výdaji se stát snaží ovlivnit ekonomiku. Je možné, že budou mít charakter alokačních (nákup např. letadel od soukromého sektoru) či redistribučních výdajů (dotace obyvatelstvu, avšak to může vést ke snížení stabilizačního efektu – pokud si obyvatelstvo tyto dotace uspoří). (Peková, 2008, s. 237)

Níže je vytvořeno základní schéma členění výdajů v ČR.

(Peková, 2008, s. 239, upraveno autorkou)

1.5 Vypracování a schválení rozpočtu

Rozpočet vypracovává územní samosprávný celek podle svého rozpočtového výhledu a na základě rozpisu platného státního rozpočtu. Jak jsem již uvedla, rozpočet se sestavuje na jeden kalendářní rok, ovšem rozpočtový proces je delší obvykle 1,5 až 2 roky. (Provazníková, 2009, s. 70)

Rozpočtový proces se podle Provazníkové (2009, s. 70) stává z několika fází, a sice:

1. „Analýza minulosti a stanovení priorit pro rozpočtové období,
2. sestavení návrhu rozpočtu,
3. projednávání a schválení,
4. kontrola plnění rozpočtu,
5. přehled o skutečném plnění rozpočtu (závěrečný účet),
6. následná kontrola,
7. aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu.“

Sestavení návrhu a vytváření podkladů pro tvorbu rozpočtu obvykle provádí výkonný orgán kraje, zpravidla finanční odbor. Jak jsem již zmínila výše základem pro vypracování návrhu rozpočtu je rozpočtový výhled. Sestavování rozpočtu se dále řídí údaji z rozpisu platného státního rozpočtu a odráží také spojitost na ostatní rozpočty krajů. Konečný návrh musí zahrnovat konkrétní požadavky všech vedoucích odborů a zastupitelů, popřípadě požadavky vlastních organizací. Návrh by měl vycházet z analýzy hospodaření a to minimálně dvou let zpět. Odbory by měly svůj návrh rozpočtu dělit na příjmy, běžné výdaje a kapitálové výdaje. (Provazníková, 2009, s. 70)

Návrh rozpočtu musí být zveřejněn nejméně 15 dnů před jeho projednáním v zastupitelstvu, aby občané mohli uplatnit své připomínky při jednání zastupitelstva a to ať už písemně či ústně. (Marková, 2000, s. 89)

Návrh rozpočtu se pak dále projednává finančním výborem a v radě kraje (tedy výkonnými orgány kraje). Pokud tyto orgány mají připomínky k návrhu rozpočtu, finanční odbor je do návrhu rozpočtu zapracuje. (Provazníková, 2009, s. 70)

Schválení rozpočtu se projednává na jednání zastupitelstva, které je veřejné. Zastupitelstvo se může usnášet, pokud je přítomna nadpoloviční většina všech členů. Je nutno schválit

jak strukturu příjmů a výdajů, tak celkovou výši rozpočtu. Aby bylo usnesení plané, je potřeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů. Po schválení rozpočtu je nutné neprodle- ně provést jeho rozpis. K rozpisu náleží sdělení závazných ukazatelů rozpočtu všem sub- jektům, které mají povinnost se jimi řídit. Jestliže není rozpočet schválen před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se jeho hospodaření do doby schválení rozpočtu pravidly roz- počtového provizoria. Pravidla provizoria pro hospodaření kraje stanoví zastupitelstvo kra- je. (Marková, 2000, s. 90)

Závěrečný účet a přehled o skutečném plnění vypracovávají výkonné orgány kraje, a sice finanční odbor a rada. Schválení těchto dokumentů je v pravomoci volených orgánů. Územní samosprávné celky a dobrovolné svazky obcí mají povinnost zadat přezkoumání svého hospodaření za uplynulý rok krajskému úřadu nebo auditorovi či auditorské společ- nosti. Zpráva o tomto přezkoumání je důležitou součástí projednání závěrečného účtu. Vy- účtování uplynulého kalendářního roku musí zahrnovat data o hospodaření s příjmy a vý- daji v plném členění rozpočtové skladby. Kvůli větší přehlednosti a srozumitelnosti nejen pro zastupitele, ale také pro občany, by měl závěrečný účet obsahovat mimo jiné tabulky, komentáře jednotlivých položek a různé grafické znázornění. (Provazníková, 2009, s. 70- 71)

2 REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Otázka regionálního rozvoje je v České republice stále aktuálnější. Důvodem jsou vnitřní příčiny, jako např. velké meziregionální rozdíly v nezaměstnanosti, průměrné mzdě apod. a vnější příčiny, jako byl vstup do EU a zapojení se tak do Lisabonské strategie v programovacím období 2007-2013. (Wokoun, 2008, s. 220)

Pro analýzu regionálního rozvoje se používají různé charakteristiky. Tato práce je však zaměřena pouze na dvě, a sice rozvoj podnikání a podnikatelského prostředí a výzkum, vývoj a inovace.

2.1 Rozvoj podnikání a podnikatelského prostředí

Podle provedených analýz a šetření jsou problémy týkající se rozvoje podnikání koncentrované především do šesti kategorií a to:

- Lidské zdroje
- Technologie a výroba
- Inovace
- Marketing
- Management a řízení
- Podniková infrastruktura (Wokoun a kol., 2007, s. 38-39)

Pokud jsou tyto kategorie detailněji rozebrány, je možné zjistit konkrétní problémy, které brzdí rozvoj podnikání v České republice. Mezi základní problémy rozvoje tedy patří:

- Špatná spolupráce mezi podnikatelským sektorem a výzkumnými institucemi či školami. To Wokoun a kol. ve své knize Regionální rozvoj a jeho management v České Republice vysvětlují následovně: „Především pak z důvodů nedostatečného infrastrukturního zajištění a neexistence většího množství vhodných nástrojů stimuluji rozvoj vzájemné spolupráce.“
- Nedostatečná podpora rozvoje aplikovaného výzkumu, rozvoje vlastních technologií a přesunu technologií.
- Chabá znalost metod moderního řízení a fungování podniku, která pramení z nedostatečného počtu poradenských služeb a vzdělávacích aktivit v regionech.

- Malá spolupráce mezi podnikatelskými subjekty, která je zapříčiněna chybějícím rozvojem stimulujících nástrojů.
- Nedostatečná nabídka podnikatelských ploch, které by byly za přijatelnou cenu kvalitní a svojí vybaveností odpovídaly evropským standardům.
- Špatná podpora malého a středního podnikání, které by vedlo ke zvýšení zaměstnanosti a celkově neuspokojivá úroveň technologické základny a podpory pořízení nových technologií v malých a středních podnicích.
- Chybí podpora malého a středního podnikání ve venkovských oblastech, kde je MSP stabilizujícím prvkem v oblasti zaměstnanosti.
- Problémy s kvalifikací pracovníků a jejich flexibilitou, v důsledku absence aplikace moderních vzdělávacích metod a chabé provázanosti podnikání a vzdělávacího systému. (Wokoun a kol., 2007, s. 39)

2.1.1 Spolupráce podnikatelských subjektů

V posledních 15 letech 20. století se ve světě výrazně zvýšila snaha ke sdružování malých a středních podniků. Důvodem byly především narůstající možnosti výpočetní techniky, informačních a komunikačních systémů. Vzájemná spolupráce podniků významně zvýšila jejich konkurenceschopnost. Kooperační sítě podnikové řetězce a respektive i klastry se staly důležitými prvky rozvoje národních a regionálních ekonomik. Charakteristická pro tyto spolupracující podniky, které nesou obdobné názvy jako sdružení malých a středních podniků, kooperace malých a středních podniků či kooperační sítě a kompetenční centra, je otevřenost pro veřejné instituce a také jejich příslušnost k určitému regionu. Kraje se snaží rozvoj podnikání a sdružování podniků podporovat. Vznikají tak totiž nové pracovní místa pro obyvatelstvo a snižuje se nezaměstnanost. Také je tímto podpořen celkový rozvoj regionu. (Stejskal, 2009, s. 135-136)

O důležitosti podpory MSP svědčí také značná aktivita Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, které každoročně mapuje jejich situaci a vytvořilo Koncepti podpory MSP, kterou pravidelně aktualizuje. Největší příležitosti pak byly otevřeny pro období 2007-2013 a v takovém rozsahu už se nejspíše nebudou opakovat. Snaha vlády a příslušné části státní správy směřovala v letech 2007-2013 především k tomu, aby společným úsilím a ve spolupráci se zástupci podnikatelské samosprávy a kraji byly dále zmírňovány a odstraňovány bariéry vzniku, rozvoje a efektivního působení MSP i za hranicemi ČR. (Stejskal, 2009, s. 144)

Je rozlišováno několik stupňů spolupráce (řetězení) podniků. Prvním stupněm je výpomoc. V praxi to znamená, že se vedení jednoho podniku obrátí a na vedení druhého s požadavkem po výpomoci v oblasti výrobních kapacit (popř. určitých služeb). Nedochozí tu k velké těsnosti spojení a většinou jde o jednostrannou výhodnost. Druhým stupněm je jednorázová spolupráce. Jde o spolupráci dvou a více podniků na určité zakázce. Tento stupeň řetězení v ČR běžně využívají malé a střední podniky. Mezi největší výhody patří větší specializace, ale nevýhodou stále zůstává malá těsnost spojení a účelovost, která zastiňuje smysl řetězení. Třetím a posledním stupněm je rozšíření spolupráce a výpomoci na další podniky. Podnik A rozšíří spolupráci s několika různými podniky, tyto partneři začnou ve své činnosti využívat výhod spolupráce. Výhodami pak je těsnější vztah mezi podniky, zájem o setrvání v delší spolupráci a motivace formou současných výnosů. (Stejskal, 2009, s. 138-139)

2.1.2 Přímé zahraniční investice

Přímé zahraniční investice jsou velice významným faktorem co se ekonomického růstu a zvyšování konkurenceschopnosti domácí ekonomiky týče. Wokoun a kol. v jejich knize Regionální rozvoj a jeho management v České Republice uvádí, že tyto investice do roku 2007 nejvíce mířily do průmyslu, přesněji pak do zpracovatelského průmyslu. V následujících letech se pak očekávalo přeměrování investic na služby a moderní informační a komunikační technologie. (Wokoun a kol., 2007, s. 40)

2.2 Inovace

Inovace a inovační systémy mají zásadní význam pro konkurenceschopnost národních, regionálních a lokálních ekonomik. Technické inovace se skládají především z výzkumu a vývoje (VaV). Vznik technické inovace s sebou přináší dlouhý a složitý proces. Tento proces se skládá ze dvou etap, a sice základní výzkum a aplikovaný výzkum. Základní výzkum je zdrojem důležitých nových znalostí, které nesou potenciál pro praktické uplatnění (např. objev nových vlastností chemické sloučeniny). Zatímco aplikovaný výzkum představuje fázi, v níž jsou hledána řešení konkrétních praktických problémů (např. hledání látek s určitým účinkem). (Stejskal, 2009, s. 105)

Podpora výzkumu a vývoje v ČR nebyla do roku 2008 dostačující a celková situace v této oblasti byla zaostalá a neflexibilní. Mezi hlavní bariéry financování výzkumu, vývoje a inovací patřily zejména vysoké náklady na přípravu mezinárodních projektů, vysoké ná-

klady na inovace a jejich rizikovost, především pro MSP a chybějící zdroje pro financování provozu podnikatelských inkubátorů. Proto byla v roce 2008 schválena Reforma systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR. (Wokoun a kol., 2007, s. 46)

Cíle reformy:

1. Zjednodušit podporu výzkumu a vývoje - instituce podporovat podle výsledků, týmy projektově.
 2. Výrazně snížit počet 22 rozpočtových kapitol, z nichž je podporován výzkum a vývoj ČR, zjednodušit administrativu.
 3. Podpořit excelenci ve výzkumu, zvýhodňovat ji a zajistit využití jejích výsledků pro inovace.
 4. Podmínit programovou podporu výzkumu a vývoje spoluprací veřejného výzkumu s uživateli výsledků výzkum a vývoj, založenou na podílovém financování z veřejných a soukromých zdrojů.
 5. Zavést pružnější organizační struktury veřejného výzkumu.
 6. Zajistit odborníky pro výzkum, vývoj a inovace.
 7. Intenzivně zapojit ČR do mezinárodní spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích.
- (Reforma systému výzkumu, vývoje a inovací v České republice, © 2013)

Také byl schválen operační program Výzkum a vývoj pro inovace pro období 2007-2013 kofinancovaný ze zdrojů EU.

Tvorba klastrů je jedním z dynamických způsobů zvyšování inovační aktivity. Počátky podpory této aktivity vznikly již v roce 2005, kdy vláda schválila Národní klastrovou strategii. V období 2007-2013 podpora tvorby klastrů pokračuje, o čemž svědčí i zvyšující se počet nových klastrů. (Wokoun a kol., 2007, s. 47-48)

Jak je již zmíněno výše, v roce 2007 nebyl rozvoj inovací v krajích ČR na dobré úrovni. Bylo tedy možné vyčlenit rozvojové inovační póly, kde byl rozvoj inovací na dobré úrovni: Praha a Středočeský kraj, Jihomoravský a Moravskoslezský kraj, Jihočeský a Pardubický kraj. Ovšem uvnitř krajů dochází ke koncentraci VaV do center, tedy do krajských měst. V ostatních krajích byly špatné podmínky pro rozvoj VaV. Nejlépe pak na tom je Praha a Středočeský kraj.

Během období 2007-2013 se dobré zázemí pro VaV snažily vytvořit i ostatní kraje, některé z nich je možno již dnes zařadit ke krajům s dobrou úrovní rozvoje inovací (např. Zlínský a Olomoucký kraj).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 ANALÝZA PODPORY PODNIKÁNÍ A INOVACÍ

V praktické části bude provedena analýza položek podporujících podnikání a inovace, které je možno nalézt v rozpočtech jednotlivých krajů. Avšak ne všechny kraje mají dobře zpracované rozpočty a závěrečné účty či podnikání a inovace téměř nepodporují. Proto je níže uveden výčet problematických krajů i s jejich nedostatky.

U Olomouckého kraje nejsou podrobně zpracovány závěrečné účty a údaje jsou v nich uvedeny pouze dle rozpočtových položek, které nejsou dále rozepsány. Nelze tedy určit skutečné plnění jednotlivých částí rozpočtových položek (např. položka nákup ostatních služeb v sobě dále obsahuje: překlady, soutěž Podnikatel roku, zabezpečení soutěže Vesnice roku apod.). Pouze u grantů kofinancovaných z EU jsou údaje i za závěrečné účty, jelikož jde o položky jako celek, které tedy závěrečný účet obsahuje.

Velice nepřehledný jak rozpočet, tak závěrečný účet má Moravskoslezský kraj. Je to důsledek toho, že tyto koncepty nemají v žádném souboru jako je PDF, Excel nebo Word. Vyvěšením na internetovou stránku dojde k pouhému nestrukturalizovanému vypisování položek. Špatně se zde cokoliv hledá. Rozpočty i ZÚ jsou velice chaotické. Tento kraj má jeden z nejhůře zpracovaných rozpočtů. V roce 2008 chybí podrobné členění výdajů za odbory.

V závěrečném účtu Jihočeského kraje nelze přezkoumat plnění jednotlivých položek, ale vždy pouze celkovou sumu u položek dle rozpočtové skladby. Porovnání se skutečnými výdaji tak zde není možné.

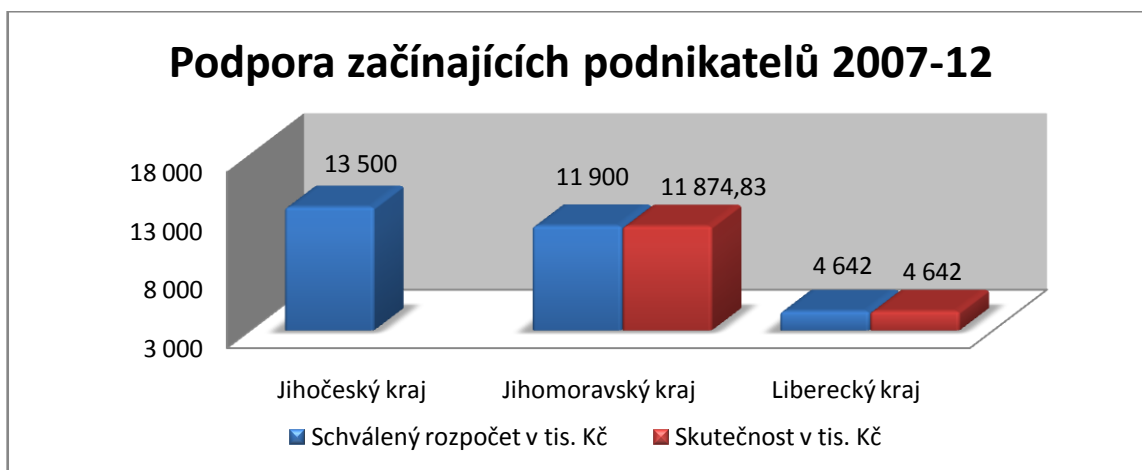
V Libereckém kraji je podpora podnikání zaměřena pouze na grantové projekty kofinancované z fondů EU. Kraj jako takový žádnou podporu podnikání ani inovací neposkytuje.

Středočeský kraj má uveřejněny pouze závěrečné účty za rok 2010 a 2011, proto jsem jej kontaktovala, avšak bez odezvy.

3.1 Podpora podnikání

3.1.1 Podpora začínajících podnikatelů

Všechny údaje v grafech jsou uvedeny za období 2007-12. U Středočeského kraje bohužel nelze určit skutečné výdaje, jelikož jak je zmíněno výše, chybí ZÚ za období 2007-09 a podporu všech podnikatelů u tohoto kraje lze nalézt pouze v letech 2007-08.

Obrázek 1: Podpora začínajících podnikatelů 2007-12

Zdroj: rozpočty a ZÚ krajů [vlastní zpracování]

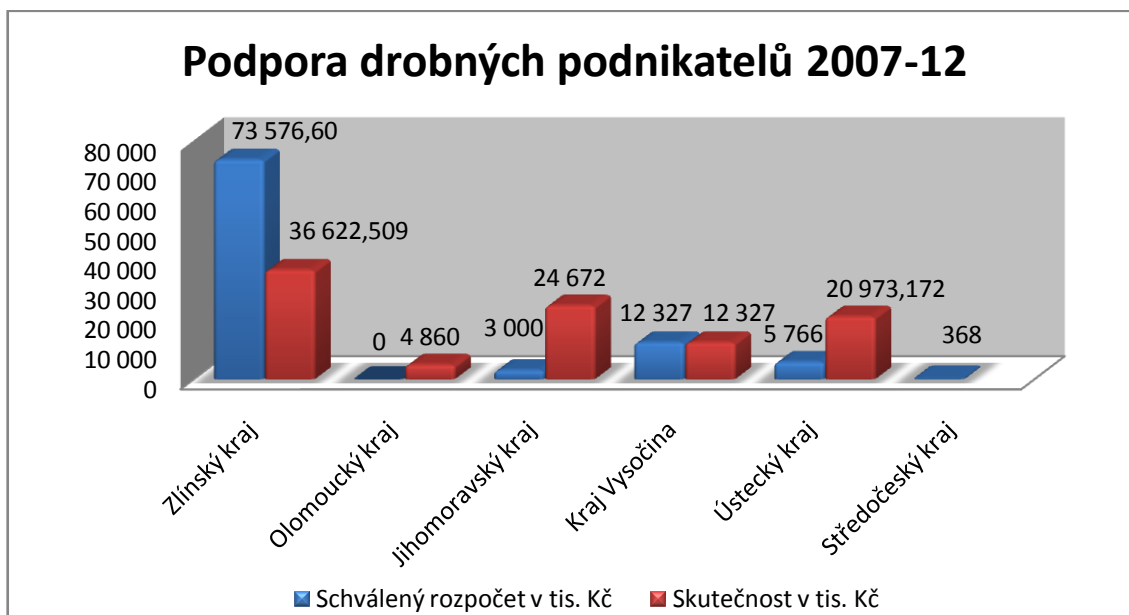
Podpora začínajících podnikatelů je poskytována pouze třemi kraji. Jihomoravský kraj poskytuje Dotační program pro začínající podnikatele. (Schválené rozpočty a závěrečné účty kraje, 2013)

Jihočeský kraj má navržen Program zvýhodněných úvěru ČMRZB pro malé a začínající podnikatele a dále byly poskytnuty finanční prostředky na podporu firmy CEJIZA s.r.o. (založeno Jihočeským krajem kvůli poskytování startovacích dotací začínajícím podnikatelům). (Informace o hospodaření Jihočeského kraje, (C) 2011)

Liberecký kraj finančně podpořil Podnikatelské centrum a inkubátor Turnov, které vzniklo za účelem podpory začínajících podnikatelů a jejich projektů. (Rozpočty Libereckého kraje, 2013)

3.1.2 Podpora drobných podnikatelů

Za drobné podnikatele se v celé Evropské unii považují podnikatelé, kteří zaměstnávají maximálně 10 pracovníků a jejichž obrat nepřesahuje 2 miliony euro. (Definice malého a středního podnikatele, © 1994–2013)

Obrázek 2: Podpora drobných podnikatelů 2007-12

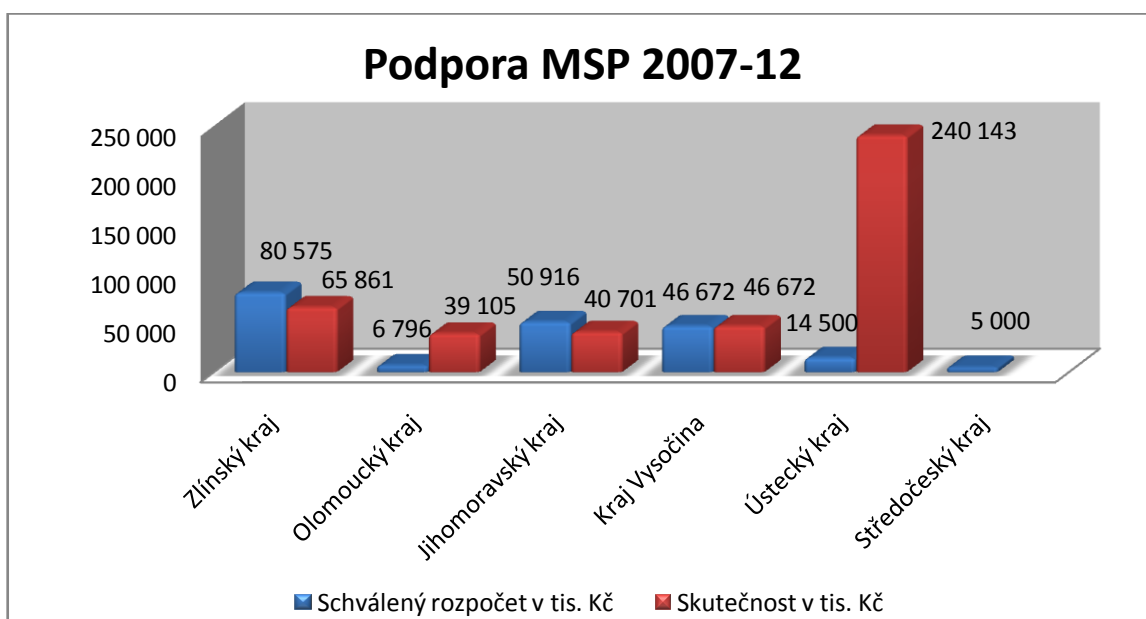
Zdroj: rozpočty a ZÚ krajů [vlastní zpracování]

U podpory drobných podnikatelů jde o grantová schémata kofinancovaná z fondu EU. Tudíž se názvy položek u jednotlivých krajů téměř nemění. Např. u Zlínského kraje se položka nazývá Drobní podnikatelé v ekonomicky slabých regionech, u Olomouckého kraje Podpora drobného podnikání ve vybraných regionech a u Ústeckého kraje jde o Regionální podporu podnikání – drobní podnikatelé. (Rozpočet Zlínského kraje, 2012; Rozpočty Olomouckého kraje z minulých let, 2013; Rozpočet Ústeckého kraje, 2013)

Z grafu lze vyčíst, že nejvyšší podporu drobným podnikatelům poskytl v období 2007-12 Zlínský kraj.

3.1.3 Podpora malého a středního podnikání

Malé a střední podniky jsou firmy s menším počtem zaměstnanců. Hranice maximálního počtu zaměstnanců je v celé Evropské unii stanovena u středních podniků na 250 pracovníků a u malých podniků na 50 pracovníků. Kritériem je ovšem také suma ročního obrátu nebo roční bilanční suma. Jednou z výhod malých a středních podniků je jejich pružnost. Díky ní mohou konkurovat velkým firmám, jelikož jsou schopny rychleji reagovat na změny na trhu.

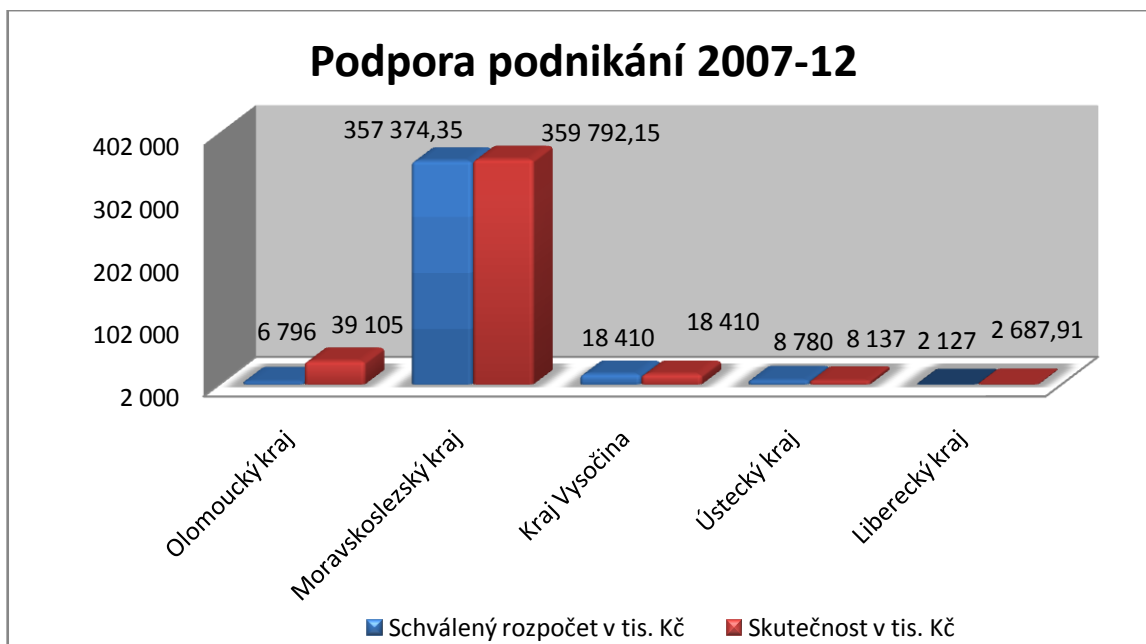
Obrázek 3: Podpora malého a středního podnikání 2007-12

Zdroj: rozpočty a ZÚ krajů [vlastní zpracování]

U podpory malého a středního podnikání je situace obdobná jako u podpory drobného podnikání. Také jde o granty financované z fondu EU, ze státního rozpočtu a z rozpočtů krajů. Názvy položek jsou opět téměř identické (Podpora MSP či Podpora MSP v ekonomicky slabých regionech).

Rozhodně nejvíce peněz MSP poskytl Ústecký kraj. Tuto skutečnost bych přikládala tomu, že se Ústecký kraj řadí mezi slabší regiony, které mají většinu ekonomických ukazatelů slabších jako např. jednu z největších nezaměstnaností v ČR. Podpora podnikatelů je tak zde široce vyhledávaná a správné vložení financí do MSP by mohlo vést ke snížení nezaměstnanosti v tomto kraji.

3.1.4 Podpora podnikání

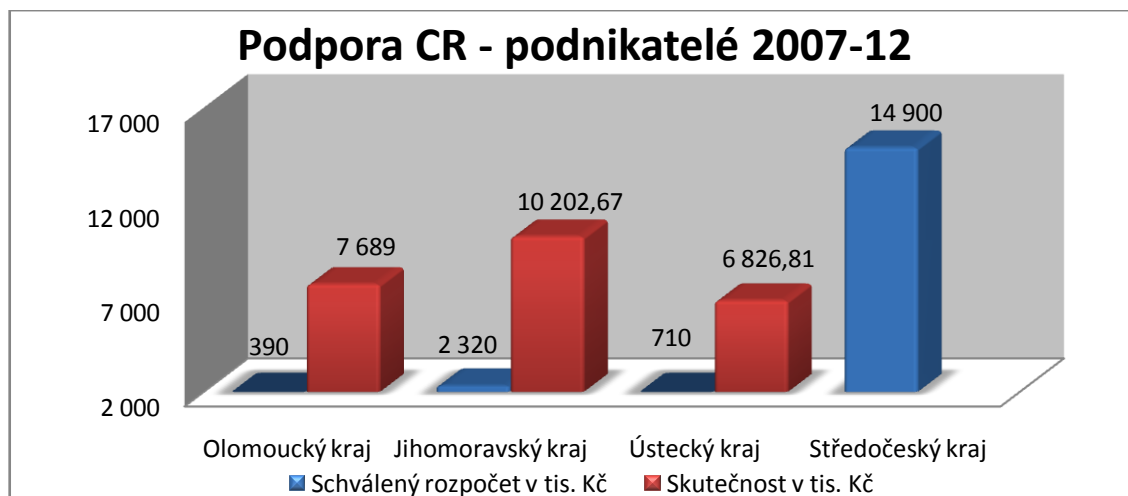
Obrázek 4: Podpora podnikání 2007-12

Zdroj: rozpočty a ZÚ krajů [vlastní zpracování]

Tento graf obsahuje položky rozpočtu, které jsou široce nazvány Podpora podnikání či podnikatelů a nelze tak vyčíslit jaká část šla na MSP či drobné podnikatele. Např. u Olomouckého kraje jde o Podporu podnikání v regionech, u Vysočiny je to Rozvoj podnikatelů a u Ústeckého kraje jde o Odbor podpory průmyslu a podnikání. (Rozpočty Olomouckého kraje z minulých let, 2013; Rozpočet Kraje Vysočina, 2002-2013; Rozpočet Ústeckého kraje, 2013)

Nejvyšší podporu podnikání má Moravskoslezský kraj. Tento kraj podobně jako Ústecký kraj vykazuje vysokou nezaměstnanost. Také je poškozen těžbou nerostných surovin, a proto je podpora podnikání v tomto kraji důležitá. Mohla by snížit nezaměstnanost a pomoci tak regionálnímu rozvoji tohoto kraje.

3.1.5 Podpora podnikatelů v cestovním ruchu

Obrázek 5: Podpora cestovního ruchu – podnikatelé 2007-12

Zdroj: rozpočty a ZÚ krajů [vlastní zpracování]

Podpora podnikatelů v cestovním ruchu je ve všech uvedených krajích poměrně vyrovnaná. V Jihomoravském kraji jsou však skutečně vynaložené finanční prostředky nejvyšší. Důvodem je zřejmě vysoká atraktivita kraje (příroda, kulturní památky).

Názvy položek jsou opět podobné, např. v Olomouckém kraji jde o Podporu regionálních a místních služeb CR – MSP, v Ústeckém kraji pak Podpora CR – podnikatelé, v Jihomoravském kraji Služby CR - MSP a ve Středočeském kraji jde o dvě položky, první má stejný název jako u Olomouckého kraje a druhá položka je Program na podporu rozvoje regionální a místní infrastruktury CR – MSP. Středočeský kraj má nejvyšší schválené finanční prostředky. Kolik však bylo skutečně vynaloženo, nelze zjistit, jak je zmíněno výše. (Rozpočty Olomouckého kraje z minulých let, 2013; Rozpočet Ústeckého kraje, 2013; Schválené rozpočty a závěrečné účty kraje, 2013; Rozpočet, © 2008)

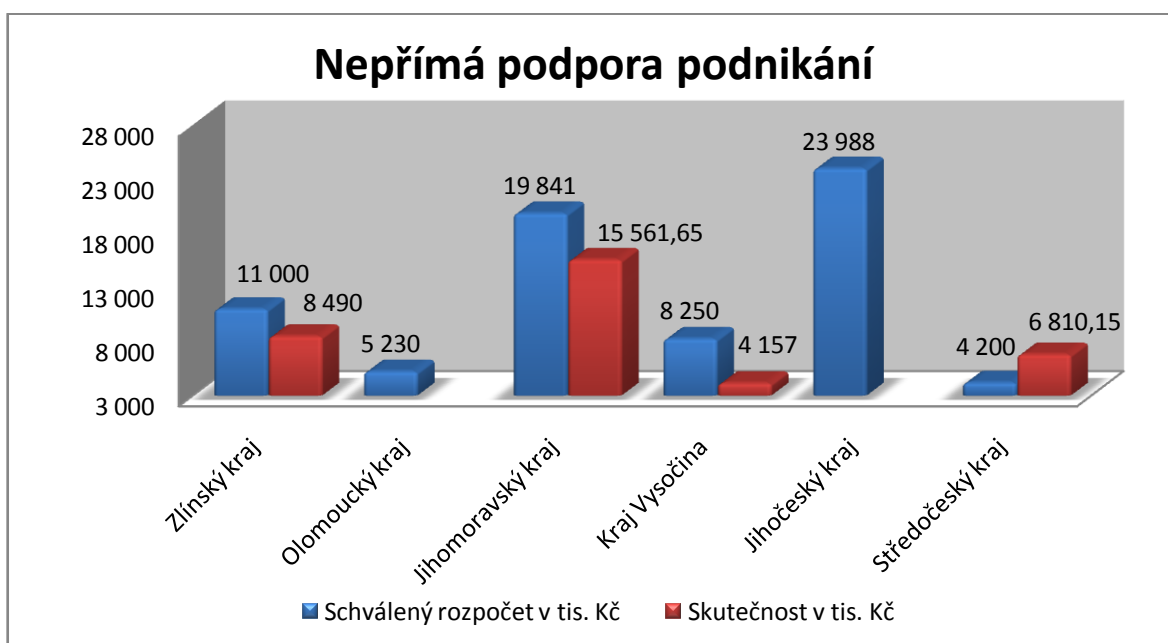
Některé položky související s podnikáním zařazené v rozpočtech krajů nelze vzájemně porovnat, jelikož neměly mezi sebou žádné souvislosti. Výčet položek za období 2007-12 je uveden níže.

- 1) **Zlínský kraj:** Podpora podnikání studentů – 1 000 tis. Kč (Rozpočet Zlínského kraje, 2012)
- 2) **Středočeský kraj:** Středočeský fond podpory CR a podnikání – 6 914,17 tis. Kč (Rozpočet, © 2008)

- 3) **Kraj Vysočina:** Rozvoj malých podnikatelů – 34 592,526 tis. Kč (Rozpočet Kraje Vysočina, 2002-2013)

3.2 Nepřímá podpora podnikání

Do nepřímé podpory jsou zařazeny všechny položky rozpočtu, které neposkytují peněžní prostředky přímo podnikatelům, ale platba je zprostředkována přes jinou organizaci nebo jsou peněžní prostředky poskytovány na reprezentaci kraje v oblasti podnikání či investičních příležitostí.

Obrázek 6: Nepřímá podpora podnikání 2007-12

Zdroj: rozpočty a ZÚ krajů [vlastní zpracování]

Do grafu nepřímé podpory podnikání jsou tedy zahrnuty různorodé položky rozpočtů. Podrobný výpis položek za jednotlivé kraje je uveden v následující tabulce.

Tabulka 1: Položky nepřímé podpory podnikání

Zdroj: rozpočty a ZÚ krajů [vlastní zpracování]

Položky

Regionální podpurný zdroj	ZK ¹			
Regionální agrární komora	JČK ²			
Regionální rozvojová agentura	JČK			
Asistenční centrum	ZK			
Hospodářská komora	ZK	JČK	MSK ³	OLK ⁴
Prezentace	OLK	JMK ⁵	KV ⁶	
Veletřhy investičních příležitostí	KV	SK ⁷		
Překlady (k podpoře podnikání)	OLK			
Propagační materiály	OLK	KV	JČK	
Databáze CREDITINFO	KV			
Vysočina 21	KV			
Časopis podnikatelů	OLK			

K nejčastější nepřímé podpoře podnikání tedy patří výdaje na propagační materiály k podpoře podnikání, veletřhy investičních příležitostí, prezentace kraje, které souvisí s obchodními misemi či podnikatelskou a investiční činností a podpora hospodářských komor daných krajů. Některé kraje také využívají podporu ostatních organizací jako regionálních rozvojových agentur či agrárních komor. Tyto organizace pak dále podporují podnikatelskou činnost různorodými programy pro podnikatelský sektor či spoluprací s ním.

¹ Zlínský kraj² Jihočeský kraj³ Moravskoslezský kraj⁴ Olomoucký kraj⁵ Jihomoravský kraj⁶ Kraj Vysočina⁷ Středočeský kraj

Pro Zlínský kraj je specifické financování Regionálního podpůrného zdroje a projektu Asistenčního centra. Regionální podpůrný zdroj je společnost s ručením omezeným, kterou založil Zlínský kraj a v jehož je vlastnictví. Vznikl za účelem podpory rozvoje podnikání a realizace rozvojových projektů. Asistenční centrum při Okresní hospodářské komoře ve Zlíně vzniklo na podporu podnikání žen ve Zlíně. Tuto podporu využilo mnoho začínajících i již podnikajících žen a ohlasy na tento projekt jsou velmi kladné. (Co je Regionální podpůrný zdroj, © 2010; Asistenční centrum pro podporu podnikání žen ve Zlíně, 2013)

Jihočeský kraj své finance zaměřil mimo jiné na podporu Regionální agrární komory a Regionální rozvojové agentury. RERA a.s. byla založena za účelem rozvoje regionu Jihočeského kraje a do nepřímého podnikání byla zařazena, jelikož podporuje podnikání prostřednictvím nejrůznějších dotací. Regionální agrární komora sdružuje právnické osoby podnikající v oblasti zemědělství, lesnictví, rybářství a potravinářství na území Jihočeského kraje. Těmto subjektům pak pomáhá orientovat se v dotacích, pomáhá lobovat u poslanců a senátorů, aby se touto problematikou zajímali, a také podporuje dlouhodobý projekt na podporu výrobců kvalitních jihočeských potravin. (O agentuře, 2013; Profil RAK JK, 2013)

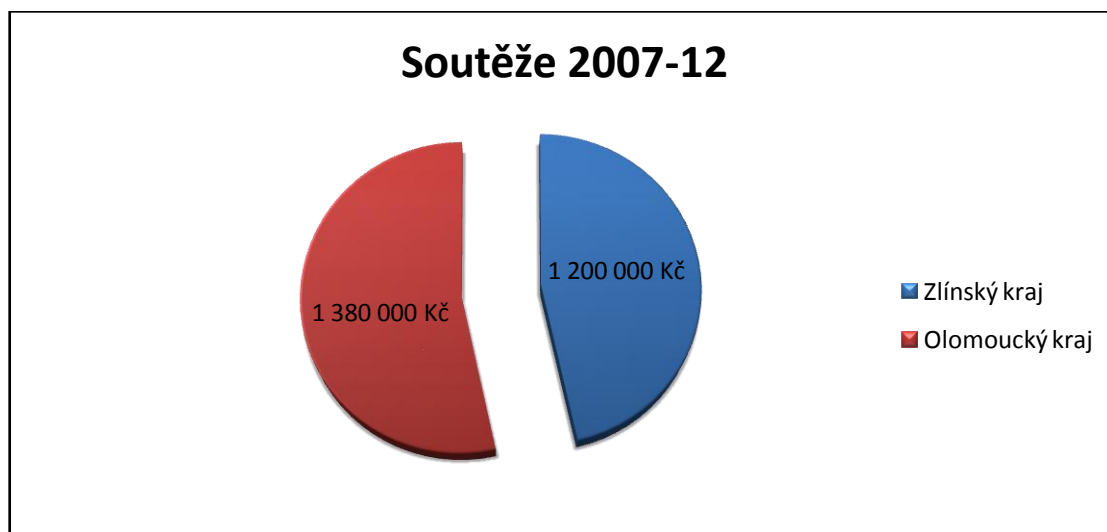
Pro Olomoucký kraj je specifické vydávání Časopisu podnikatelů, které dotuje kraj ze svého rozpočtu. (Rozpočty Olomouckého kraje z minulých let, 2013)

Vysočina se specializuje na podporu propagace a realizace místní Agendy 21 a udržitelného rozvoje kraje, což je zašticeno programem Vysočina 21. Tento program se mimo jiné orientuje na zlepšení spolupráce všech sektorů (podnikatelského sektoru, veřejné správy a neziskových organizací). Spolupráce podnikatelského sektoru s ostatními je pro rozvoj kraje velice důležitá. Krajem Vysočina byla zakoupena databáze CREDITINFO – Firemní monitor, která shromažďuje informace o všech registrovaných firmách a organizacích v ČR. Tuto databázi použil kraj mimo jiné i na analýzu hospodaření průmyslových podniků ve svém kraji. (Rozpočet Kraje Vysočina, 2002-2013)

3.3 Soutěže v rámci podnikání a inovací

Pouze dvěma kraji jsou vyhlašovány soutěže, které souvisí s podnikáním či inovacemi. Zlínský kraj od roku 2008 vyhlašuje Soutěž inovační firma roku a Olomoucký kraj pak Soutěž podnikatel roku, která je vyhlašována již od roku 2007. Údaje jsou uvedeny pouze

ze schválených rozpočtů, jelikož ZÚ Olomouckého kraje neumožňuje zjistit skutečné výdaje za tuto soutěž.

Obrázek 7: Soutěže 2007-12

Zdroj: rozpočty a ZÚ krajů [vlastní zpracování]

a) Soutěž podnikatel roku

Titul Podnikatel roku je významným a celosvětově uznávaným hodnocením. Jméno vítěze soutěže je vyhlášeno nejen v místním a celosvětovém tisku, ale také v dalších médiích. Podnikatel, který tento prestižní titul získá, má právo používat logo soutěže a má přístup k jejím marketingovým produktům.

Odborná porota hodnotí finanční výsledky, strategii a globální dosah podniku jednotlivých uchazečů. Mezi hlavní kritéria patří také podnikatelský duch, čestnost, poctivost, inovativní přístup a samozřejmě jejich mimopodnikatelské aktivity jako jsou např. podpora regionu, charitativní činnost, aj. (Olomoucký kraj, 2013)

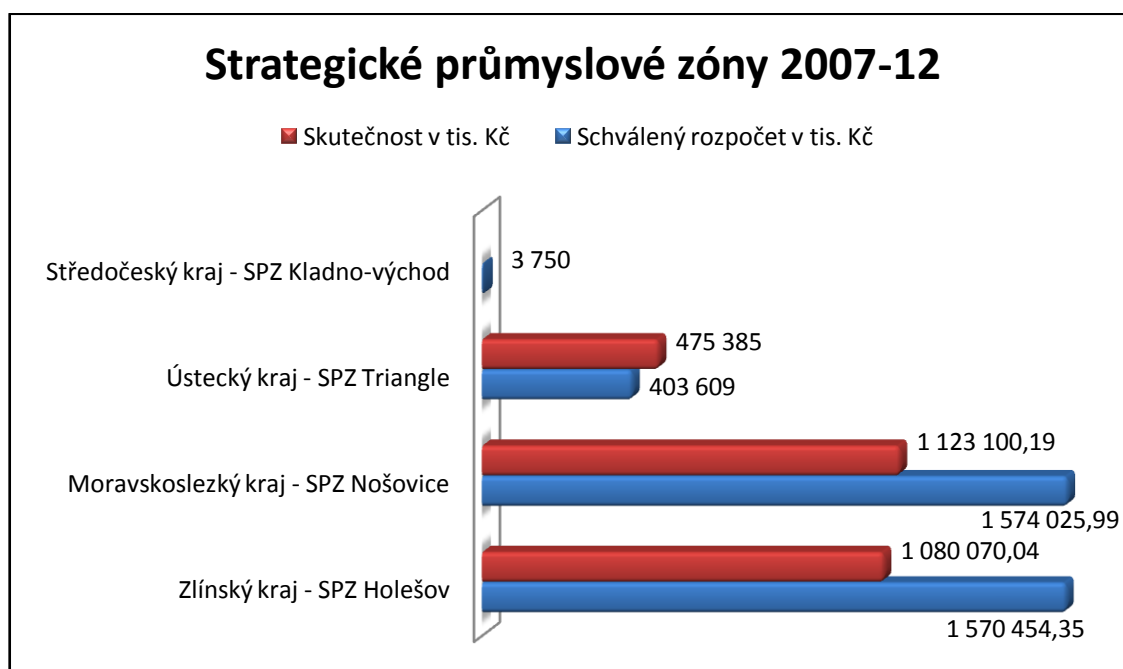
b) Inovační firma roku

Cílem projektu je podpořit inovační činnost firem. Ocenit nejlepší firmy na poli inovací a částečně přispět k jejich dalšímu rozvoji, trvale vytvářet prostředí podpory inovací a spolupráce v této oblasti. Udělením tohoto ocenění získá firma za své inovační aktivity uznání za kvalitní práci a zvýší se tak nejen její prestiž a kredit firmy, ale také důvěryhodnost u zákazníků. Stejně jako u Soutěže podnikatel roku získá vítězná firma kromě práva užívat logo soutěže ke svým marketingovým účelům, také publicitu prostřednictvím krajského tisku a rozhovorů a reportáží v médiích. (Zlínský kraj, 2013)

3.4 Strategické průmyslové zóny

Výměra průmyslových zón je minimálně 200 hektarů nebo 100 hektarů pokud jsou realizovány v již zastavěném, ale nevyužívaném území, jinak nazývaném brownfields. Tyto zóny jsou připravovány pro investory, kteří se zaváží, že uskuteční významnou investici, kterou vytvoří určitý počet pracovních míst. Nabízení těchto míst je jedním z důležitých nástrojů pro získávání investorů v oblasti zpracovatelského průmyslu, high-tech (vyspělé technologie), podílejících se na vytváření pracovních míst ve VaV apod. Příprava strategických průmyslových zón je vždy realizována ve spolupráci Ministerstva průmyslu a obchodu, agentury CzechInvest a zástupci krajské i místní samosprávy. (Strategické průmyslové zóny, © 1994–2013)

V následujícím grafu jsou znázorněny výdaje za jednotlivé kraje na výstavbu strategických průmyslových zón.

Obrázek 8: Strategické průmyslové zóny 2007-12

Zdroj: rozpočty a ZÚ krajů [vlastní zpracování]

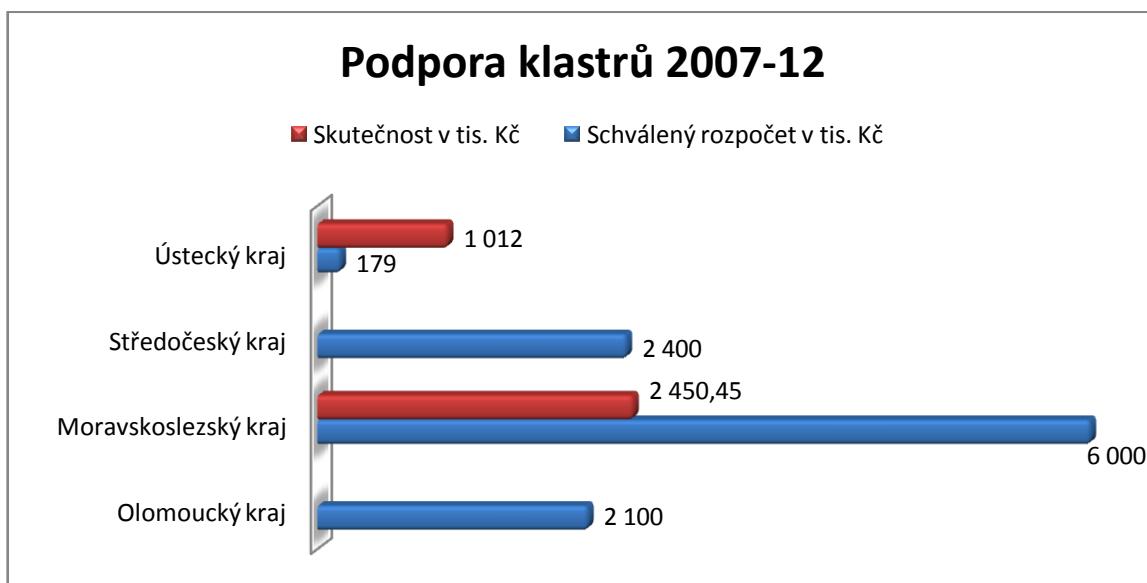
S uvedených průmyslových zón byla nejúspěšnější průmyslová zóna Nošovice, která je jako jediná zcela obsazena investory. Tato zóna byla vázána na zájem investora z automobilového průmyslu (automobilka Hyundai). (Strategické průmyslové zóny, © 1994–2013)

Problémovou byla průmyslová zóna Holešov ve Zlínském kraji, kterou provázela jedna aféra za druhou a neustálé odklady začátku výstavby.

U průmyslové zóny Kladno-východ je suma výdajů velice nízká. V rozpočtu kraje se vyskytují pouze výdaje na aplikaci průmyslové zóny ve výši 250 tis. Kč a výdaje na páteřní komunikaci v zóně ve výši 3 500 tis. Kč. (Rozpočet, © 2008)

3.5 Klastry

Pojem klastr značí soubor regionálně propojených podnikatelů a přidružených institucí a organizací, jejichž vazby vedou ke zvýšení a udržení konkurenceschopnosti. Tyto společnosti si sice navzájem konkurují, ale také musí řešit řadu podobných problémů (přístup ke stejným dodavatelům, vzdělávání zaměstnanců, malé zdroje na VaV, apod.). Proto díky vzájemné spolupráci mohou řadu omezení a problémů společně překonat a získat tak nad ostatními konkurenční výhodu. Jde tedy o všestranně prospěšné partnerství firem, vysokých škol a regionálních institucí, které každému zúčastněnému přináší mnoho výhod. (Klastry, © 1994–2013)

Obrázek 9: Podpora klastrů 2007-12

Zdroj: rozpočty a ZÚ krajů [vlastní zpracování]

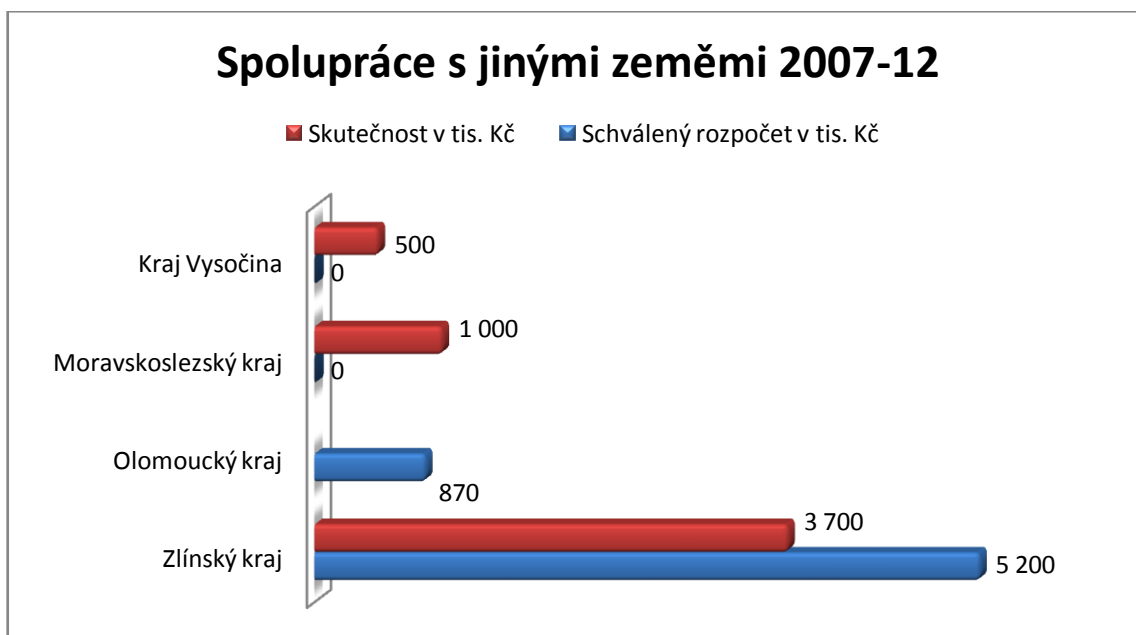
Nejvíce peněžních prostředků na podporu klastrů vydal v letech 2007 – 2012 Moravskoslezský kraj. Výdaje poskytl prostřednictvím položek rozpočtu s názvem Klastrová asociace a podpora rozvoje klastrů. (Finance Moravskoslezského kraje, © 2013)

Ústecký kraj poskytl peněžní prostředky na zlepšení inovační kapacity Evropských chemických klastrů. (Rozpočet Ústeckého kraje, 2013)

Ve Středočeském kraji byly podpořeny klastry: Rakovnicko, Sedlčansko, Kolínsko a Kutnohorský, Příbramsko. (Rozpočet, © 2008)

Olomoucký kraj věnoval finanční prostředky prostřednictvím položky podpora klastrů. (Rozpočty Olomouckého kraje z minulých let, 2013)

3.6 Spolupráce s jinými zeměmi

Obrázek 10: Spolupráce s jinými zeměmi 2007-12

Zdroj: rozpočty a ZÚ krajů [vlastní zpracování]

Nejvíce finančních prostředků vynaložil Zlínský kraj. Prostředky byly vloženy do Kontaktního centra pro východní trhy. Jde o poradenské, servisní a informační zázemí, které využívá zahraniční politické vazby a kontakty. Toto centrum se specializuje především na podporu importu a exportu firem Zlínského kraje, Ruské federace a Čínské lidové republiky. Činnost centra je zabezpečována Krajskou hospodářskou komorou ve Zlíně. (Zlínský kraj, 2013)

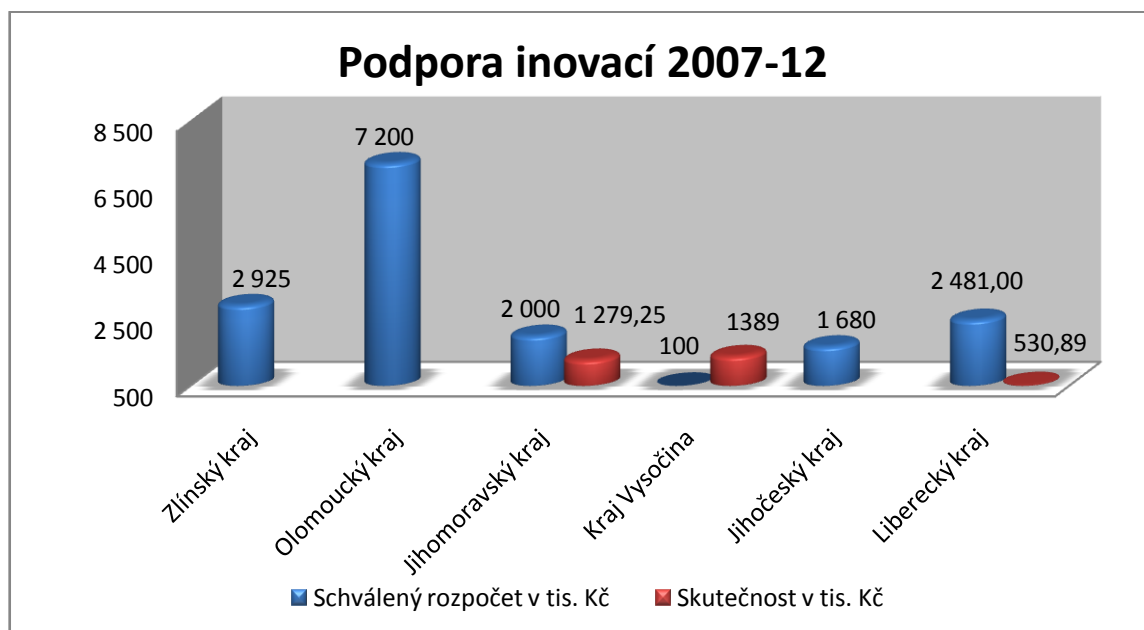
Moravskoslezský kraj vložil peněžní prostředky do Centra mezinárodního obchodu v kraji, které zabezpečuje spolupráci tuzemských a zahraničních firem a spolupracuje se zahraničními hospodářskými komorami.

Olomoucký kraj poskytl finanční prostředky na spolupráci s AO Vojvodina. Spolupráce Olomouckého kraje a autonomní oblasti Vojvodina se zaměřuje především na hospodářský a regionální rozvoj a podnikatelskou činnost. Mezi další oblasti spolupráce pak patří ces-

tovní ruch, sport, věda, technologický rozvoj, kultura atd. (Partnerské regiony: Srbsko - Autonomní oblast Vojvodina, 2013)

Nejméně prostředků vyčlenil na dotaci Centru zahraničního obchodu kraj Vysočina. Díky tomuto projektu vzniklo poradenské centrum, na které se podnikatelé mohou obrátit v případě potřeby pomoci s věcmi souvisejícími se zahraničním obchodem (informace o obchodních misích, poskytování informací o projektech na podporu exportu, apod.).

3.7 Inovace

Obrázek 11: Podpora inovací 2007-12

Zdroj: rozpočty a ZÚ krajů [vlastní zpracování]

Nejvyšší sumu schválených prostředků měl Olomoucký kraj. Celá suma 7 200 tis. Kč byla čerpána projektem OK4EU Inovace. Prostředky jsou z 60% určeny malým a středním podnikům a jedná se o podporu inovací včetně ekoinovací, informačních technologií, energetiky atd. (Komunitární programy, 2013)

Zlínský kraj v roce 2012 zavedl tzv. inovační vouchery. Ty podporují konkurenceschopnost podniků tím, že umožňují podnikatelům spolupracovat s prvotřídními VaV centry při vysokých školách a přinášejí tak kreativní a inovativní myšlenky. Na těchto voucherech spolupracuje mimo jiné školy i Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. (Zlínský kraj, 2013)

Jihomoravský kraj poskytl peněžní prostředky ve výši 1 279,25 tis. Kč na regionální inovační strategii kraje. (Schválené rozpočty a závěrečné účty kraje, 2013)

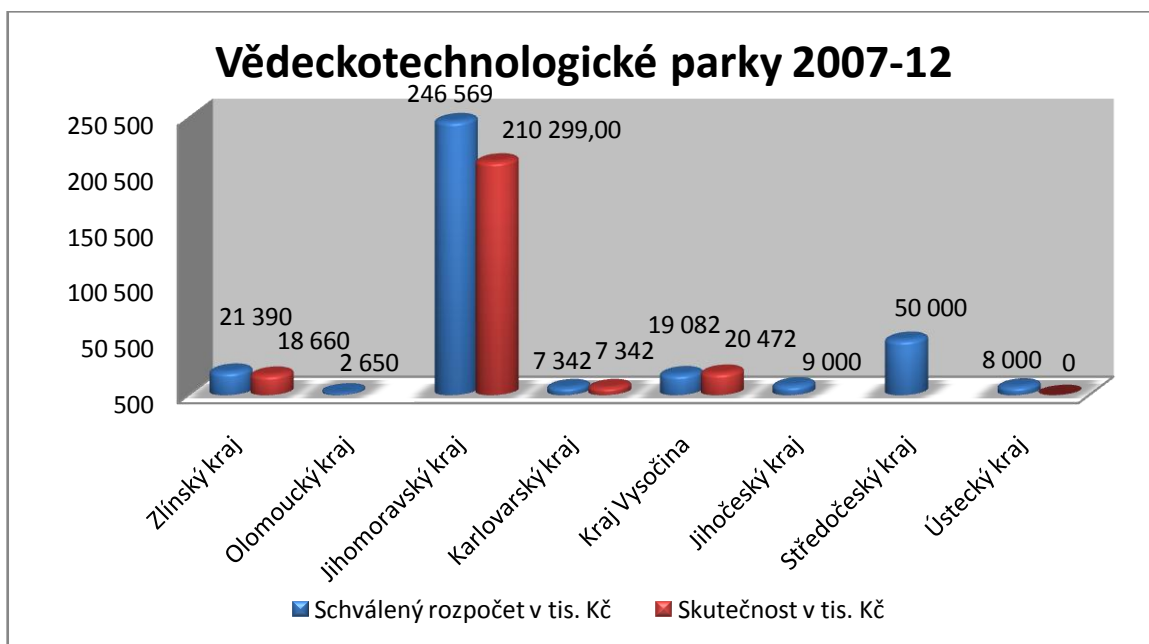
Kraj Vysočina provedl analýzu inovačního potenciálu kraje a vynaložil finanční prostředky na workshop podpora inovací. (Rozpočet Kraje Vysočina, 2002-2013)

Liberecký kraj se stejně jako kraj Vysočina zaměřil na inovační strategii kraje, ale finanční prostředky poskytl i na koncepční podporu inovací. (Rozpočty Libereckého kraje, 2013)

Jihočeský kraj se zaměřil pouze na podporu inovačního podnikání. (Informace o hospodaření Jihočeského kraje, (C) 2011)

3.8 Vědeckotechnické parky

Mezi vědeckotechnické parky řadíme: vědecké parky, technologické parky a podnikatelské a inovační centra. Tyto centra podporují nejen výzkum a vývoj a jeho propojení s podnikatelským sektorem, ale také inovativní podnikání.

Obrázek 12: Vědeckotechnologické parky 2007-12

Zdroj: rozpočty a ZÚ krajů [vlastní zpracování]

Nejvíce peněžních prostředků vynaložil Jihomoravský kraj. Prostředky byly čerpány jak z fondů EU, tak z rozpočtu kraje a byly určeny na výstavbu vědeckotechnického parku a také na podporu Jihomoravského inovačního centra celkem. Finanční prostředky vynaložené Jihomoravským kraje převyšují o velký podíl ostatní kraje z důvodu výstavy vědeckotechnického centra. U ostatních krajů jde buď pouze o podporu těchto center, nebo bohužel nedošlo k realizaci stavby centra či došlo k pozastavení stavby. (Schválené rozpočty a závěrečné účty kraje, 2013)

Kraj Vysočina v roce 2009 pozastavil projekt stavby vědeckotechnického parku Jihlava 1 a 2, a proto nejsou výdaje ve větší výši. (Rozpočet Kraje Vysočina, 2002-2013)

Zlínský kraj se podílel na podpoře Technologického a inovačního centra (Vědeckotechnologický park Zlín), které je zprovozněno již od roku 2007. Finanční prostředky byly v letech 2007-2012 poskytnuty na podporu projektů běžících již od roku 2007 a na podporu nových projektů. Toto centrum se zaměřuje jak na podporu výzkumu a vývoje a jeho zapojení do praxe, tak i na podporu inovativního podnikání. (Rozpočet Zlínského kraje, 2012)

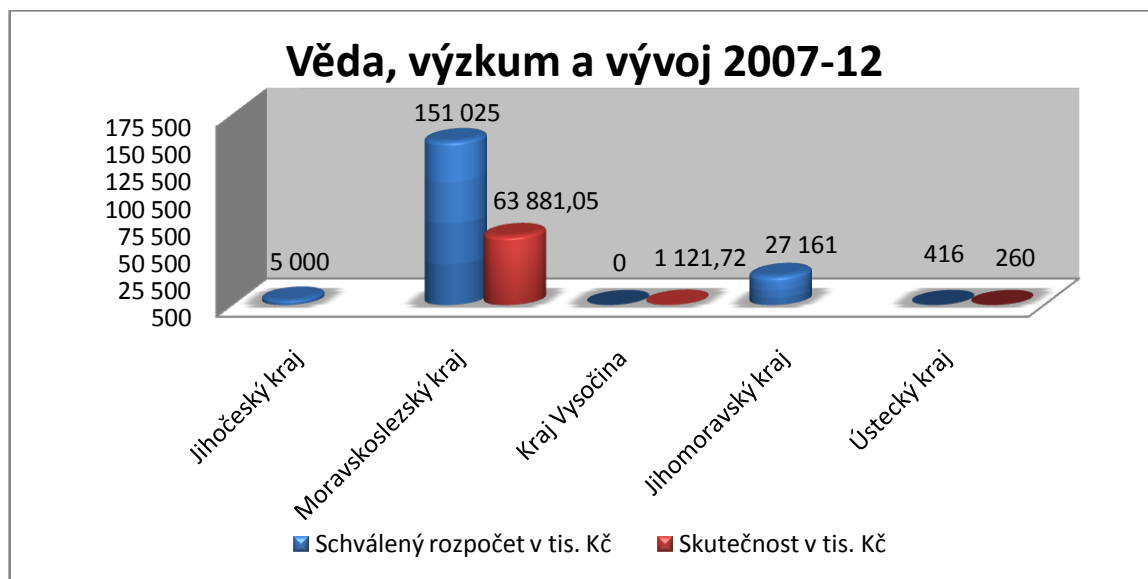
Nejnižší částky podpory má Olomoucký a Karlovarský kraj, což je dáno tím, že prostředky nebyly poskytnuty na výstavbu center, ale pouze na podporu technologických a vědeckotechnických parků těchto krajů a jejich projektů. (Rozpočty Olomouckého kraje z minulých let, 2013; Rozpočty Karlovarského kraje, 2013)

Jihočeský kraj v roce 2011 vydal peněžní prostředky ve výši 9 000 tis. Kč na realizaci technologického centra, avšak zmínky o výstavbě, realizaci či podpoře technologického centra v rozpočtech a ZÚ kraje za ostatní roky nejsou. (Informace o hospodaření Jihočeského kraje, (C) 2011)

Středočeský kraj má také položku, která zahrnuje podporu vědeckotechnických parků a to ve výši 50 000 tis. Kč. Peněžní prostředky jsou určeny jak na podporu vědeckotechnických parků, tak na podporu podnikatelských inkubátorů. (Rozpočet, © 2008)

Schválené prostředky Ústeckého kraje ve výši 8 000 tis. Kč měly být určeny na podporu inovačních podnikatelských inkubátorů. K realizaci této podpory však pro nezájem okolí nedošlo a skutečně vynaložené prostředky se tak rovnají nule. (Rozpočet Ústeckého kraje, 2013)

3.9 Věda, výzkum a vývoj

Obrázek 13: Věda, výzkum a vývoj 2007-12

Zdroj: rozpočty a ZÚ krajů [vlastní zpracování]

Nejvyšší částku poskytl na položku vědy a výzkumu Moravskoslezský kraj, který se na tuto problematiku specializuje. Důvodem je velká koncentrace odborných vysokých škol a dobré zázemí v kraji pro technické obory. Moravskoslezský kraj vydal na VaV a na podporu podnikání nejvíce peněžních prostředků, které ve velké výši čerpal z fondů EU. Je to dáno rovněž potřebnou revitalizací tohoto kraje. Proto také jako jeden ze dvou krajů vydal nemalé prostředky na podporu rozvoje brownfields, a sice ve skutečné výši 11 956,87 tis Kč (druhým krajem je kraj Středočeský – schválený rozpočet 15 000 tis. Kč). Nejméně finančních prostředků vynaložil Ústecký kraj, který spíše investuje do podpory podnikání, která je pro kraj klíčová. (Finance Moravskoslezského kraje, © 2013; Rozpočet, © 2008)

Jihomoravský kraj prostředky vložil do jediné položky, a sice do investičního úvěrového programu – Kompetenční centrum Kuřim. Toto centrum se zaměřuje na obráběcí stroje a strojírenské výrobní techniky a technologie. Cílem centra je vytvořit prostor a zázemí pro spolupráci VaV týmu s komerčními firmami, čímž je podpořeno i inovační podnikání v regionu. (Partnerské projekty: Kompetenční centrum Kuřim, © 2009)

Kraj Vysočina peněžní prostředky poskytl na výzkum a vývoj pro inovace, zatímco Jihočeský kraj podpořil veřejné vědeckovýzkumné instituce. (Rozpočet Kraje Vysočina, 2002-2013; Informace o hospodaření Jihočeského kraje, (C) 2011)

4 KRAJE NEZAHRNUTÉ DO ANALÝZY

Analýza podpory podnikání a inovací v následujících krajích není možná. Kvůli nedostatečným informacím jsem je do analýzy nezahrnula, byla by zavádějící.

4.1 Pardubický kraj

U Pardubického kraje zcela chybí komentář k jednotlivým položkám. Prozkoumáním přílohy: Plnění výdajů se toho nelze příliš dozvědět, jelikož nelze rozeznat, co přesně jednotlivé položky obsahují. Po přečtení důvodové zprávy se občané mohou dozvědět pouze velikost běžných a kapitálových výdajů a velikost výdajů za jednotlivé odbory. Ovšem podrobné rozčlenění chybí. V dokumentu jde také nalézt výčet financovaných projektů, které jsou kofinancovány z fondů EU, a sice:

V roce 2007 byly poskytnuty dotace v rámci grantových schémat SROP malým a středním podnikatelům. Jaký obnos jim byl věnován, ovšem v dokumentech nenajdeme. V roce 2008 bylo poskytnuto 5 165 370,30 Kč osmi projektům na podporu podnikání ve vybraných regionech kraje. V roce 2009 chybí v příloze dokument o projektech kofinancovaných EU. V roce 2010 byla poskytnuta neinvestiční dotace podnikatelským subjektům ve výši 156 233,92 Kč a v roce 2011 není v důvodové zprávě ani v příloze zmínka o projektech na podporu podnikání či inovací kofinancovaných z fondů EU a z důvodu chybějících komentářů tak nemůžu zjistit, zda takové projekty byly či ne. (Pardubický kraj, © 2011)

Díky přečtení důvodové zprávy se lze dozvědět že, v roce 2009 Pardubický kraj podporoval podnikání účastí na veletrhu podnikatelských nemovitostí URBIS v Brně, dále poskytl příspěvek Krajské hospodářské komoře na podporu činností oblastních informačních míst pro podnikatele. Z rozpočtu se ovšem opět nedá téměř nic vyčíst. (Pardubický kraj, © 2011)

Závěrečný účet za rok 2012 bohužel stále chybí, na stránkách Pardubického kraje nalezneme pouze schválený rozpočet na rok 2012. Krajský úřad v Pardubicích jsem kontaktovala s prosbou o podrobnější údaje, avšak bylo mi sděleno, že žádné jiné údaje k dispozici nejsou.

4.2 Královéhradecký kraj

U Královéhradeckého kraje je situace bohužel obdobná jako u Pardubického. V rozpočtu kraje lze nalézt pouze výčet položek a k nim připadajících peněžních částek. Komentáře

k jednotlivým položkám zcela chybí a ne vždy tak lze vyčíst, na co byly přesně peníze čerpány. Např. položka průmyslová zóna Solnice-Kvasiny je zřejmá, ale další položka ostatní kapitálové výdaje už je velice zevšeobecněná. Proto jsem požádala krajský úřad o poskytnutí podrobnějších informací. Byly mi poskytnuty závěrečné účty kraje, avšak běžné výdaje zde nejsou opět podrobně rozčleněny. Investiční výdaje členěny jsou, ale výdaje na podporu podnikání či inovací kromě výdajů na průmyslovou zónu jsem nenašla. Taktéž v závěrečném účtu nebyly žádné údaje o projektech kofinancovaných z fondu EU. Podrobný a kvalitní rozbor položek rozpočtu, který by měl vypovídající schopnost k tématu podpory podnikání a inovací, tak zde není možný.

4.3 Karlovarský kraj

Rozpočet a závěrečný účet Karlovarského kraje je sestaven také pouze dle položek rozpočtové skladby, u kterých chybí komentář. Nalézt zde lze pouze výdaje za odbory v dělení na běžné a kapitálové. V závěrečném účtu kraje lze pouze podrobně vyčíst výdaje připadající do fondu Budoucnosti, který spolufinancuje projekty z EU. Přehled financování z fondu Budoucnosti je znázorněn v následující tabulce:

Tabulka 2: Fond Budoucnosti

Zdroj: Rozpočty Karlovarského kraje, 2013 [vlastní zpracování]

Rok a položka	Částka v tis. Kč
2007	
Rozvoj podnikatelských aktivit	1 350
2008	
Vědeckotechnický park, podprojekt FREAK	400
2009	
Vědeckotechnický park, podprojekt FREAK	1 270
2010	
Vědeckotechnický park	671,78
2011	
Projekt Vědeckotechnický park	5 000

Po kontaktování Krajského úřadu Karlovarského kraje mi byly zaslány dokumenty s vybranou podporou cizích subjektů, ale bylo mi sděleno, že podrobné členění výdajů rozpočtu není k dispozici. V nově zasláných dokumentech jsem žádné výdaje zaměřené na podporu podnikání a inovací nenašla.

4.4 Plzeňský kraj

Závěrečné účty Plzeňského kraje nejsou v letech 2007 a 2008 podrobně popsány. V rozpočtech chybí podrobné rozčlenění prostředků poskytnutých prostřednictvím fondů a také grantová schémata a projekty kofinancované z EU nejsou podrobně členěna nebo popsána. Kompletní analýza zde není možná. U položky podpora podnikání je pouze členění dle rozpočtové skladby bez dalšího komentáře. Podrobně rozepsán u odboru regionálního rozvoje je pouze rok 2009. Proto jsem kontaktovala Krajský úřad, avšak žádné nové informace mi nebyly poskytnuty.

4.5 Kraj Praha

U Prahy také chybí podrobné členění položek nebo komentář k položkám rozpočtové skladby. Po kontaktování magistrátu hlavního města Prahy, mi byl zaslán odkaz na stránku spravovanou Ministerstvem financí, kde jsem potřebné údaje měla najít. Po zadání potřebných kritérií ovšem došlo na stránce opakovaně k chybě a žádné údaje jsem tak nezískala.

5 NÁVRHY A DOPORUČENÍ

5.1 Obecná opatření

Největším problémem při tvorbě této práce bylo sehnat potřebné informace z povinně zveřejňovaných zdrojů. Rozpočty a závěrečné účty některých krajů jsou velice nepřehledné nebo strohé a nesplňují tak své základní poslání. Správné a detailní sestavení rozpočtu, či závěrečného účtu by mělo být pro každý kraj prioritou nejen kvůli jejich občanům, ale také a především kvůli sobě samým.

Přehlednost a podrobnost rozpočtů je tedy pro kraje přínosem. Pokud totiž má kraj sestavený detailní a přehledný rozpočet, může v něm snadno rozpoznat mnoho důležitých informací. Zaměřit se pak bude moci například na výdaje a jejich redukci, či na zásadní příjmy. V přehledném dokumentu se také jasně zobrazí nedostatečné pokrytí určitých aktivit.

Správně sestavený rozpočet je pro kraj také důležitým nástrojem, který by měl vést k účelnému poskytování finančních prostředků, a tím i k jeho správnému hospodaření. Proto bych v první řadě doporučila sestavení jednotné formy rozpočtů a závěrečných účtů pro všechny územně samosprávné celky. Měl by tedy být vytvořen vzor pro tvorbu těchto dokumentů, který bude obsahovat i komentáře k jednotlivým položkám.

Konsolidace těchto výkazů je velice důležitá nejen z důvodů snadnějšího hledání informací pro všechny občany ČR, ale také z důvodu obrovských rozdílů v sestavování rozpočtů a ZÚ mezi kraji. Pozitivem bude podrobnost a srozumitelnost, která povede ke zlepšení přehledu o finančních tocích nejen občanům, ale také samotnému vedení kraje.

Dále bych doporučila zaměření pozornosti na právní úpravu. Nový zákon by měl vymezovat postup tvorby rozpočtu a hlavně formální stránku nově sestavovaných rozpočtů. Druhou možností je aktualizace stávajícího zákona o rozpočtech územně samosprávných celků. Legislativu je nutné aktualizovat neustále a toto téma, dle mého názoru, bylo potřeba obnovit již dávno.

V oblasti podpory podnikání a inovací je nezbytné zhodnotit každý kraj individuálně. Všeobecně lze však říci, že v posledních pěti letech došlo díky vypsání grantů kofinancovaných EU k obrovskému nárůstu podpory podnikání a inovací. Podmínky byly v poledních pěti letech více než příznivé a nebudou se již zřejmě opakovat.

Nejvíce položek podporujících zmíněné aktivity má Olomoucký a Zlínský kraj. Oba tyto kraje za posledních pět let vykazují značný posun. Mediální obraz Zlínského kraje však kazí aféra se strategickou průmyslovou zónou Holešov, která nedostala svému účelu.

U ostatních krajů nebyla podpora podnikání tak rozmanitá, jako u předchozích dvou. Pro všechny kraje by byla velice přínosná větší podpora klastrů. Ta by dle mého názoru byla cestou k dalšímu úspěšnému regionálnímu rozvoji

Jako účelný a zároveň i vhodný krok vidím vytvoření nového oddělení na krajských úřadech, které by podporovalo podnikání a inovace. To, že je tento krok proveditelný dokazuje i Magistrát hlavního města Prahy, který toto oddělení zprovoznil od letošního roku.

Vznikem nového oddělení by sice došlo ke zvýšení provozních i administrativních nákladů, ale i přesto si myslím, že krajům by se rozhodnutí v budoucnu vyplatilo. Pro správné fungování oddělení je důležitý kvalifikovaný vedoucí, který by měl být proškolen v poskytování dotací z EU. Další nezbytným předpokladem k úspěchu je přehled o podnikatelské a inovační činnosti v České republice. Školení těchto pracovníků by samozřejmě bylo v režii kraje, který by pořádal výukové kurzy. Na oddělení bych k vedoucímu pracovníku doplnila ještě minimálně tři pracovníky, kteří by zajišťovali plynulý průběh sektoru, a alespoň jednoho projektového koordinátora.

5.2 Návrhy k podpoře podnikání

Podpora podnikání prostřednictvím grantů EU byla v minulých letech hojně využívána všemi kraji. Peníze byly určeny na konkrétní projekty, avšak ne vždy byl výsledek takový, jaký se očekával. V mnoha případech nebyly projekty ani dokončeny.

K odstranění těchto selhání bych doporučila, jak jsem již výše zmínila, založení odboru pro podporu podnikání a inovací. Toto oddělení by projekty prozkoumalo a ušetřilo budoucí náklady tím, že by rovnou vyčlenilo ty projekty, které nemají šanci na úspěch.

Kraj se bude rozvíjet jen tehdy, pokud se projekty osvědčí a budou fungovat. Každý pozitivní rozvoj zvyšuje renomé kraje, což přináší nové příjmy (např. prostřednictvím daní). Odborníci, koncentrovaní v oddělení podpory podnikání a inovací, by mohli riziko nedokončení projektů snížit. Náklady na oddělení by klesly poskytováním poradenství podnikatelům, kteří mají možnost čerpat granty z Evropské unie, ale se složitými administrativními kroky si neví rady.

Téměř všechny kraje však podporují podnikání i jiným způsobem (položky nepřímého podnikání), než prostřednictvím grantů EU. Jednou z výjimek je ovšem Liberecký kraj, u kterého chybí jakákoliv vlastní aktivita v oblasti podpory podnikání či inovací. Využity zde byly pouze granty kofinancované EU. Kraj bych doporučila, aby vynaložila větší úsilí např. vyhlášením soutěže podnikatel roku (či inovační firma roku), investovat do podnikatelských inkubátorů nebo se jakkoliv zapojit do nepřímé formy podpory podnikání.

Obdobný problém se vyskytuje také u Moravskoslezského kraje. Ten se zaměřuje především na podporu VaV, inovací a brownfields, což je u tohoto typu kraje samozřejmé. Z velké části také využil granty spolufinancované EU a státním rozpočtem. I zde tak chybí větší nepřímá podpora podnikání (podpora hospodářské komory, soutěže, veletrhy investičních příležitostí, podpora agrárních komor apod.)

5.2.1 Návrhy k podpoře podnikatelů cestovního ruchu

U krajů oplývající krásnou přírodou a kulturními památkami (Vysočina, Jihomoravský kraj, Jihočeský kraj apod.) by měla být větší podpora podnikatelů v cestovním ruchu. V současnosti dochází k podporování cestovního ruchu jen v Jihomoravském kraji. Přitom cestovní ruch by se stal dobrým nástrojem k rozvoji regionu.

V případě, že by kraje podporovaly podnikatele cestovního ruchu, by docílily zvýšení návštěvnosti kraje. Tato skutečnost vede k dobré reklamě a kraje by se tak dostaly do zorného úhlu investičních společností, které by jim pomáhaly s rozvojem jejich území.

Podpora by měla být směřována přímo konkrétním projektům, aby tak bylo zajištěno, že budou finanční prostředky poskytnuty na potřebnou činnost.

5.2.2 Návrhy k podpoře klastrů

Jedním ze zásadních problémů podnikatelského prostředí české republiky je velká izolovanost firem. Klastry jsou pro regionální rozvoj důležitým nástrojem, jelikož zvyšují počet inovací, podněcují vznik nových firem, zvyšují export, lákají nové investory, apod. To vše příznivě působí na další regionální rozvoj krajů. Pouze u čtyř krajů byly nalezeny v rozpočtech položky podporující klastry (klastry podporují také některá vědeckovýzkumná centra, což se v položkách rozpočtu neodrazí). Je důležité, aby se podporou klastrů zabývaly všechny kraje ČR.

Kraje by měly nejen podporovat stávající klastry, ale především iniciovat vznik klastrů nových. Je důležité firmy ke sdružování motivovat a osvětlit jim veškeré výhody klastrové

asociace. Kraje by tedy měly vznik nových klastrů nejen podnítit, ale také finančně zaštitit. Tato investice se v budoucnu mnohonásobně vyplatí.

Také tuto problematiku by měl zaštitovat nově vzniklý odbor podpory podnikání a inovací, jehož vznik je navržen výše. Odbor by plnil mimo jiné i poradní funkci. Měl by iniciovat různá setkání firem (workshopy), kde by byla přednesena prezentace o výhodách vzniku klastrů a zapojení firem do těchto klastrů.

5.3 Návrhy k podpoře inovací a VaV

Inovace a výzkum a vývoj jsou nedílnou součástí dalšího rozvoje podniků na území regionu a tím i klíčem k rozvoji kraje. Je důležité podnikům pomoci s rozvojem v této oblasti. S přílivem nových technologií do firem mohou společnosti zvyšovat nejen svůj zisk, ale i zisk kraje. Nové finanční prostředky i zvýšení prestiže kraje by přinesly i nové inovační postupy v podnicích.

Nejlépe je na tom v odvětví VaV Moravskoslezský a Jihomoravský kraj. V inovačním odvětví pak vítězí Ústecký a Olomoucký kraj. Ostatní kraje pokulhávají a měly by se na podporu těchto odvětví zaměřit.

Položky podporující VaV byly nalezeny u pěti krajů, ale pouze u dvou výše zmíněných šlo o vyšší finanční obnos. Pro fungování těchto odvětví jsou vyšší finanční dotace nezbytností, možná i to je důvodem, proč zbylé kraje toto odvětví opomíjí či podceňují. Při rozdělování financí možnost podporování tohoto odvětví odkládají až na samotný konec pomyslného seznamu. To shledávám jako chybné rozhodnutí.

Dalším krokem k úspěšnému rozvoji je možnost založení nových inovačních podnikatelských inkubátorů. Ty zaštitují nové projekty a jsou tak nedílnou součástí úspěšného rozkvětu kraje. Podnikatelské inkubátory fungují na principu záštity nových projektů. Začínající podnikatelé ušetří náklady za vybavení kanceláří, nájemné, za servisní i administrativní služby. Mladým podnikatelům je poskytována i bezplatná konzultace, která jim pomáhá v řešení nejrůznějších problémů. Například jak najít vhodné zaměstnance. Díky snížení nákladů dosahují firmy zisku dříve a mohou ho tak investovat do svého dalšího rozvoje.

V rámci inkubátoru se inovační firmy setkávají, pracují vedle sebe, a proto se mohou vzájemně inspirovat, doplňovat a sdílet již získané zkušenosti. V ČR je celkem 12 inkubátorů, avšak některé jsou specializované jen na určité obory (stavebnictví, optika, apod.). Tento počet je dle mého nedostatečný a měl by se rozšířit. Potřeba jsou nejen další specializované

inkubátory, ale také inkubátory zahrnující všechny typy podnikatelských projektů. Do inkubátoru se může zapojit pouze firma s originálním inovativním projektem, což zajistí rozšíření inovativního podnikání v krajích. Podstatné je ovšem nejen podporovat vznik nových inkubátorů, ale také podporovat již fungující inkubátory.

Při realizování nových projektů, vzniklých také díky krajské podpoře podnikatelských inovačních inkubátorů, bude vytvořena poptávka po lidském kapitálu a dojde tak ke snížení nezaměstnanosti v dané oblasti. Výše nezaměstnanosti je pro každý kraj důležitým ukazatelem, který se snaží snižovat, a nové projekty jsou tedy ideálním prostředkem k docílení stanovených cílů v této oblasti.

Podstatná je také podpora technologických center a ostatních vědeckovýzkumných institucí. Tyto centra se zaměřují jak na podporu vědy a výzkumu a aplikace jejich výsledků do praxe, tak na podporu inovativního podnikání, které z VaV úzce souvisí. Technologická centra jsou určena podnikatelům, kteří již nějakou dobu existují a hledají zázemí pro rozvoj svých vědeckovýzkumných aktivit. Financování nejnovějších vývojových metod je tedy důležitým nástrojem pro zvýšení koncentrace inovativního podnikání na území krajů.

Zapomínat by se také nemělo na podporu výzkumu a vývoje na specializovaných vysokých školách. Zde dochází k vychovávání nových odborníků, kteří budou v budoucnu přínosem ve svých oborech. Čím kvalitnější se jim dostane vzdělání, tím prospěšnější budou po nastoupení na své pozice. S novým a lepším přístupem firmám přinesou vyšší příjmy. V konečném důsledku se tak zvýší i příjmy samotného kraje.

ZÁVĚR

Jak vyplývá z této práce, správné sestavení rozpočtu a závěrečného účtu může vést k efektivnějšímu hospodaření územně samosprávných celků a ke zlepšení podnikatelského prostředí v těchto krajích.

Teoretická část byla zaměřena na objasnění stěžejních pojmů týkajících se problematiky rozpočtů územně samosprávných celků a také byl vymezen legislativní rámec zabývající se touto problematikou. V části zabývající se regionálním rozvojem byly popsány dva stěžejní nástroje ovlivňující rozvoj regionu, a sice rozvoj podnikatelského prostředí a rozvoj inovací. Důležitým faktem v této teoretické části bylo vymezení spolupráce podnikajících subjektů a jejich spolupráce s veřejným sektorem, která je výhodná pro obě strany. Tato kooperace přináší regionům důležité faktory pro jejich další rozvoj a je pro ně velice důležitá. V dnešní době však nelze zapomínat na významnou roli inovací a výzkumu a vývoje, bez kterých je již další rozvoj regionů téměř nemožný.

Cílem praktické části bylo analyzovat podporu podnikání a inovací v letech 2007-2012. Analýza byla rozdělena na několik částí: podpora podnikatelského prostředí (MSP, začínající podnikatelé, drobní podnikatelé, podnikatelé cestovního ruchu a podpora podnikání), nepřímá podpora podnikání, soutěže, strategické průmyslové zóny, klastry, spolupráce s jinými zeměmi, inovace, VaV a technologická centra. V jednotlivých částech pak byly porovnány výdaje krajů v letech 2007-2012, které věcně souvisejí s těmito tématy. V praktické části byly také vyčleněny kraje, které se pro analýzu nedaly využít. Počet nezařazených krajů je 5, z čehož vyplývá, že sestavování rozpočtů není u všech krajů na takové úrovni, která je potřebná pro podrobný rozbor hospodaření kraje. Ten by totiž mohl odhalit důležité poznatky týkající se hospodaření krajů.

Z výsledků analýzy lze vyčíst, že Moravskoslezský kraj se nejvíce podílí na podpoře VaV a souhrnné podpoře podnikání. Ústecký kraj má pak největší podíl na podpoře MSP, což může být dáno tím, že tento kraj řadíme do problémových krajů ČR (z pohledu nezaměstnanosti). Tato podpora malého a středního podnikání by tak mohla kraji pomoci snížit nezaměstnanost. Největším posunem a rozmanitostí v podpoře podnikání a inovací vyniká Olomoucký, Zlínský kraj a Kraj Vysočina, které mají povětšinou hojné zastoupení v každé vyčleněné části podpory. U Zlínského kraje pozitivní vizáž a posun v regionálním rozvoji v posledních 6 letech kazí aféra s průmyslovou zónou Holešov.

Díky průzkumu rozpočtů a ZÚ krajů jsem zjistila, že ne všechny kraje se zaměřují na činnosti, které by pro ně byly specifické a pomohly by jim k lepšímu rozvoji regionu. Například u krajů oplývajících krásnou přírodou a kulturními památkami jako jsou (Vysočina, Jihomoravský kraj, Jihočeský kraj apod.) by měla být větší podpora podnikatelů cestovního ruchu (tuto položku splňuje pouze Jihomoravský kraj). Liberecký kraj pak nevyvíjí žádnou vlastní iniciativu k podpoře podnikání či inovací. Využil pouze grantů poskytované Evropskou unií, což je dle mého názoru velikou chybou. Málo krajů se podílí také na podpoře klastrů (výdaje v rozpočtech pouze u Olomouckého, Moravskoslezského a Středočeského kraje). Klastry hrají klíčovou roli v regionálním rozvoji a kraje by se na podpoře jejich vzniku měly podílet.

Během tvorby této práce jsem zjistila mnoho nových poznatků týkajících se rozpočtu, jeho důležitosti a také významné role podpory podnikání a inovací v regionálním rozvoji.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Asistenční centrum pro podporu podnikání žen ve Zlíně, 2013. ZLÍNSKÝ KRAJ. In: *Regionální hospodářská komora Zlínského kraje: Okresní středisko Zlín* [online]. 2013 [cit. 2013-04-25]. Dostupné z: <http://www.ohkzlin.cz/asistencnicentrum>

Co je Regionální podpůrný zdroj, © 2010. ZLÍNSKÝ KRAJ. *Regionální podpůrný zdroj* [online]. © 2010 [cit. 2013-04-25]. Dostupné z: <http://www.rpz-zlin.cz/layout.php?p=co>

Česko, 7. července 2000. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Definice malého a středního podnikatele: Jste malý nebo střední podnikatel?, © 1994–2013. In: *CzechInvest: Agentura pro podporu podnikání a investic* [online]. © 1994–2013 [cit. 2013-05-03]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/definice-msp>

Finance Moravskoslezského kraje, © 2013. MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ. *Moravskoslezský kraj* [online]. © 2013 [cit. 2013-04-26]. Dostupné z: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/rozpocet.html>

Informace o hospodaření Jihočeského kraje, (C) 2011. JIHOČESKÝ KRAJ. *Jihočeský kraj* [online]. (C) 2011 [cit. 2013-04-26]. Dostupné z: [http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=12&par\[lang\]=](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=12&par[lang]=)

Klastry, © 1994–2013. CZECHINVEST. *Agentura pro podporu podnikání a investic* [online]. © 1994–2013 [cit. 2013-04-25]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/klastry>

Komunitární programy, 2013. OLOMOUCKÝ KRAJ. *OK4EU* [online]. 2013 [cit. 2013-04-25]. Dostupné z: <http://www.ok4eu.cz/index.php/cs/komunitarni-programy>

MARKOVÁ, Hana, 2000. *Finance obcí, měst a krajů*. Vyd. 1. Praha: Orac, 190 s. ISBN 8086199231.

O agentuře, 2013. JIHOČESKÝ KRAJ. *Regionální rozvojová agentura jižních Čech* [online]. 2013 [cit. 2013-04-25]. Dostupné z: <http://www.rera.cz/index.php?documentID=5>

OLOMOUCKÝ KRAJ, 2013. *Olomoucký kraj* [online]. 2013 [cit. 2013-04-04]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/>

Partnerské projekty: Kompetenční centrum Kuřim, © 2009. JIHOMORAVSKÉ INOVAČNÍ CENTRUM. *Jihomoravské inovační centrum* [online]. © 2009 [cit. 2013-04-26]. Dostupné z: <http://www.jic.cz/kompetencni-centrum-kurim>

Partnerské regiony: Srbsko - Autonomní oblast Vojvodina, 2013. OLOMOUCKÝ KRAJ. *Krajská hospodářská komora Olomouckého kraje* [online]. 2013 [cit. 2013-04-25]. Dostupné z: http://www.khkok.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=335&Itemid=19

PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, Jitka, 2004. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 375 s. ISBN 8072610864.

PEKOVÁ, Jitka, 2008. *Financování veřejné správy. Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: ASPI, s. 195-302. ISBN 978-80-7357-351-5.

Profil RAK JK, 2013. JIHOČESKÝ KRAJ. *Regionální agrární komora Jihočeského kraje* [online]. 2013 [cit. 2013-04-25]. Dostupné z: <http://www.rakjk.cz/>

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2009. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktual. a rozš. vyd. Praha: Grada, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

Reforma systému výzkumu, vývoje a inovací v České republice, © 2013. In: *Rada pro výzkum, vývoj a inovace*. [online]. © 2013, 11. 01. 2012 [cit. 2013-04-04]. Dostupné z: <http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=495405>

Rozpočet, (C) 2011. PARDUBICKÝ KRAJ. *Pardubický kraj* [online]. (C) 2011 [cit. 2013-04-26]. Dostupné z: <http://www.pardubickykraj.cz/dokumenty-rozpocet>

Rozpočet, © 2008. STŘEDOČESKÝ KRAJ. *Středočeský kraj* [online]. © 2008 [cit. 2013-04-26]. Dostupné z: <http://www.kr-stredocesky.cz/portal/odbory/ekonomicke-informace/rozpocet/>

Rozpočet Kraje Vysočina, 2002–2013. KRAJ VYSOČINA. *Kraj Vysočina* [online]. 2002–2013 [cit. 2013-04-26]. Dostupné z: http://www.kr-vysocina.cz/rozpocet-kraje-vysocina/ds-300399/p1=7199karlov_kraj/rozpocet/

Rozpočet Ústeckého kraje, 2013. ÚSTECKÝ KRAJ. *Ústecký kraj* [online]. 2013 [cit. 2013-04-26]. Dostupné z: http://www.kr-ustecky.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_ktg=33394&id_org=450018&p1=92706

Rozpočet Zlínského kraje, 2012. ZLÍNSKÝ KRAJ. *Zlínský kraj* [online]. 2012, 20. 12. 2012 [cit. 2013-04-26]. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/rozpocet-zlinskeho-kraje-cl-113.html>

Rozpočty Karlovarského kraje, 2013. KARLOVARSKÝ KRAJ. *Karlovarský kraj* [online]. 2013, 31. 1. 2013 [cit. 2013-04-26]. Dostupné z: http://www.kr-karlovarsky.cz/kraj_cz/karlov_kraj/rozpocety/

Rozpočty Libereckého kraje, 2013. LIBERECKÝ KRAJ. *Liberecký kraj* [online]. 2013 [cit. 2013-04-26]. Dostupné z: <http://ekonomicky-odbor.kraj-lbc.cz/page4186>

Rozpočty Olomouckého kraje z minulých let, 2013. OLOMOUCKÝ KRAJ. *Olomoucký kraj* [online]. 2013 [cit. 2013-04-26]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/rozpocety-olomouckeho-kraje-z-minulych-let-cl-788.html>

Schválené rozpočty a závěrečné účty kraje, 2013. JIHOMORAVSKÝ KRAJ. *Jihomoravský kraj* [online]. 2013 [cit. 2013-04-26]. Dostupné z: <http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=172183&TypeID=1>

STEJSKAL, Jan a Jaroslav KOVÁRNÍK, 2009. *Regionální politika a její nástroje*. Vyd. 1. Praha: Portál, 212 s. ISBN 978-80-7367-588-2.

Strategické průmyslové zóny, © 1994–2013. CZECHINVEST. *Agentura pro podporu podnikání a investic* [online]. © 1994–2013 [cit. 2013-04-25]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/strategicke-prumyslove-zony>

WOKOUN, René, 2007. *Regionální rozvoj a jeho management v České republice*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 244 s. ISBN 978-80-245-1301-0.

WOKOUN, René, 2008. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

ZLÍNSKÝ KRAJ, 2013. *Zlínský kraj* [online]. 2013 [cit. 2013-04-04]. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AO	Autonomní oblast.
CR	Cestovní ruch.
ČR	Česká republika.
CTT	Centrum transferu technologií.
EHP	Fond Evropského hospodářského prostoru.
EU	Evropská unie.
GS	Grantové schéma.
JIC	Jihomoravské inovační centrum.
KCVT	Kontaktní centrum pro východní trhy.
MSP	Malé a střední podnikání.
OS	Organizační složka.
PI	Podnikatelský inkubátor.
PO	Příspěvková organizace.
RERA	Regionální rozvojová agentura.
RPZ	Regionální podpůrný zdroj.
T-ZIP	Trenčiansko- Zlínská inovační platforma.
VaV	Výzkum a vývoj.
VIP	Vzdělávání – Informace - Poradenství.
VTP	Vědeckotechnický park.
ZK	Zlínský kraj.
ZÚ	Závěrečný účet.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Podpora začínajících podnikatelů 2007-12.....	32
Obrázek 2: Podpora drobných podnikatelů 2007-12.....	33
Obrázek 3: Podpora malého a středního podnikání 2007-12.....	34
Obrázek 4: Podpora podnikání 2007-12.....	35
Obrázek 5: Podpora cestovního ruchu – podnikatelé 2007-12.....	36
Obrázek 6: Nepřímá podpora podnikání 2007-12.....	37
Obrázek 7: Soutěže 2007-12.....	40
Obrázek 8: Strategické průmyslové zóny 2007-12.....	41
Obrázek 9: Podpora klastrů 2007-12.....	42
Obrázek 10: Spolupráce s jinými zeměmi 2007-12.....	43
Obrázek 11: Podpora inovací 2007-12.....	44
Obrázek 12: Vědeckotechnologické parky 2007-12.....	45
Obrázek 13: Věda, výzkum a vývoj 2007-12.....	47

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Položky nepřímé podpory podnikání.....	38
Tabulka 2: Fond Budoucnosti.....	49

SEZNAM PŘÍLOH

- PI Výdaje na podporu podnikání a inovací Zlínský kraj
- PII Výdaje na podporu podnikání a inovací Olomoucký kraj
- PIII Výdaje na podporu podnikání a inovací Moravskoslezský kraj
- PIV Výdaje na podporu podnikání a inovací Jihomoravský kraj
- PV Výdaje na podporu podnikání a inovací kraj Vysočina
- PVI Výdaje na podporu podnikání a inovací Jihočeský kraj
- PVII Výdaje na podporu podnikání a inovací Ústecký kraj
- PVIII Výdaje na podporu podnikání a inovací Liberecký kraj
- PIX Výdaje na podporu podnikání a inovací Středočeský kraj

PŘÍLOHA P I: POLOŽKY ROZPOČTU ZLÍNSKÉHO KRAJE

Názvy položek	Schválený rozpočet (v tis. Kč)	Skutečnost (v tis. Kč)
2007		
Regionální podpůrný zdroj	3 000	1 500
Technologické a inovační centrum	4 600	4 830
SPZ Holešov (odbor investic)	154 700	12 426,70
SPZ Holešov (ekonomický odbor)	118 658,42	92 914,87
Drobní podnikatelé v ekonomicky slabých regionech ZK	45 616	12 729,50
MSP v ekonomicky slabých regionech	58 075,95	44 544,89
2008		
Regionální podpůrný zdroj	1 000	1 000
Technologické a inovační centrum	2 610	2 610
SPZ Holešov (odbor investic)	157 500	78 157,07
SPZ Holešov (ekonomický odbor)	3 000	60 901,58
Drobní podnikatelé v ekonomicky slabých regionech ZK	27 960,597	23 893,009
MSP v ekonomicky slabých regionech	22 499,103	21 315,837
Soutěž Inovační firma roku	200	199,92
Projekt asistenčního centra	300	300
Krajská hospodářská komora	2 500	2 489,95
2009		
Regionální podpůrný zdroj	1 000	1 000
Technologické a inovační centrum	8 030	8 030
SPZ Holešov (odbor investic)	716 982,93	703 912,69
SPZ Holešov (ekonomický odbor)	2 150	12 025,149
Soutěž Inovační firma roku	200	229,84
Projekt Asistenční centrum	200	200
Konzultační a technická pomoc	2 500	854,22
Podpora podnikání studentů	500	500
2010		
Regionální podpůrný zdroj	1 000	1 000
Technologické a inovační centrum	2 830	1 600
SPZ Holešov (odbor investic)	142 808	77 495,84
SPZ Holešov (ekonomický odbor)	15 957	9 758,85
Soutěž Inovační firma roku	200	282,28
Kontaktní centrum pro východní trhy	2 000	2 000
Podpora podnikání studentů	300	300
2011		
Regionální podpůrný zdroj	1 000	1 000
Technologické a inovační centrum	1 660	1 590
SPZ Holešov (odbor investic)	72 808	32 020,60

SPZ Holešov (dotace a transfery)	457	456,69
Soutěž Inovační firma roku	200	200
Kontaktní centrum pro východní trhy	1 700	1 700
Podpora podnikání studentů	300	300
2012		
Regionální podpůrný zdroj	1 000	
Technologické a inovační centrum	1 660	
SPZ Holešov (odbor investic)	185 433	
Soutěž Inovační firma roku	400	
Kontaktní centrum pro východní trhy	1 500	
Podpora podnikání studentů	300	
Technická asistence: Inovační vouchery	2 925	

PŘÍLOHA P II: POLOŽKY ROZPOČTU OLOMOUCKÉHO KRAJE

Název položky	Schválený rozpočet (v tis. Kč)	Skutečnost (v tis. Kč.)
2007		
Prezentace kraje na konferencích, podnikatelských misích apod.	400	
Překlady	30	
Soutěž podnikatel roku	300	
Podpora technologických parků a podnikatelských inkubátorů	2 500	
Podpora podnikání v regionech OK	6 796	22 000
Podpora MSP ve vybraných regionech	9 700	31 700
Podpora regionálních a místních služeb cestovního ruchu - MSP	390	4 819
Podpora klastrů	600	
2008		
Prezentace kraje na konferencích, podnikatelských misích apod.	300	
Soutěž podnikatel roku	300	
Podpora podnikání v regionech OK	0	17 105
Podpora MSP ve vybraných regionech	0	26 497
Podpora regionálních a místních služeb cestovního ruchu - MSP	0	2 562
Podpora klastrů	600	
Propagační a prezentační materiály kraje v oblasti podnikání, průmyslu apod.	200	
2009		
Prezentace kraje na konferencích, podnikatelských misích apod.	320	
Překlady	30	
Soutěž podnikatel roku	300	
Podpora MSP ve vybraných regionech	0	1
Podpora regionálních a místních služeb cestovního ruchu - MSP	0	1
Podpora klastrů	400	
Propagační a prezentační materiály kraje v oblasti podnikání, průmyslu apod.	200	
Podpora drobného podnikání ve vybraných regionech Olomouckého kraje	0	2 033
2010		
Prezentace kraje na konferencích, podnikatelských misích apod.	500	
Překlady	30	
Soutěž podnikatel roku	300	

Podpora Vědeckotechnického parku Univerzity Palackého v Olomouci	50	
Podpora regionálních a místních služeb cestovního ruchu - MSP	0	307
Podpora klastrů	300	
Propagační a prezentační materiály kraje v oblasti podnikání, průmyslu apod.	300	
Podpora drobného podnikání ve vybraných regionech Olomouckého kraje	0	2 827
Spolupráce Olomouckého kraje s AO Vojvodina	150	
Spolupráce s Krajskou hospodářskou komorou Olomouckého kraje	300	
2011		
Prezentace kraje na konferencích, podnikatelských misích apod.	500	
Překlady	60	
Soutěž podnikatel roku	250	
Podpora Vědeckotechnického parku Univerzity Palackého v Olomouci	50	
Podpora klastrů	300	
Propagační a prezentační materiály kraje v oblasti podnikání, průmyslu apod.	200	
Spolupráce Olomouckého kraje s AO Vojvodina	560	
Spolupráce s Krajskou hospodářskou komorou Olomouckého kraje	300	
Časopis podnikatelů	300	
2012		
Prezentace kraje na konferencích, podnikatelských misích	200	
Překlady	60	
Soutěž podnikatel roku	230	
Podpora Vědeckotechnického parku Univerzity Palackého v Olomouci	50	
Podpora klastrů	200	
Propagační a prezentační materiály kraje v oblasti podnikání, průmyslu apod.	150	
Spolupráce Olomouckého kraje s AO Vojvodina	160	
Spolupráce s Krajskou hospodářskou komorou Olomouckého kraje	250	
Časopis podnikatelů	300	
Projekt Business Point	500	
Zajištění činnosti zájmového sdružení OK4EU Inovace	7 200	

**PŘÍLOHA P III: POLOŽKY ROZPOČTU MORAVSKOSLEZSKÉHO
KRAJE**

Názvy položek	Schválený rozpočet (v tis. Kč)	Skutečnost (v tis. Kč)
2007		
Regionální podpora podnikům - SR	77 126,861	87 276,263
Regionální podpora podnikům - EU	280 210,861	264 984,262
Průmyslová zóna Nošovice	646 760	508 545
2009		
Regionální podpora podnikům	0	7495
Průmyslová zóna Nošovice	247 973,6	146 356,1
Podpora vědy a výzkumu	0	13 108
Průmyslová zóna Nošovice - ISPROFIN	427 774	193 913
Klastry - podpora rozvoje	3 000	2 100,45
Podpora rozvoje brownfields	3 000	2 417
Podpora projektů průmyslových zón	39 100	11 300
Podpora výzkumu	20 000	14 825
2010		
Průmyslová zóna Nošovice	20 036	83 174,53
Podpora vědy a výzkumu	20 000	10 628
Průmyslová zóna Nošovice - ISPROFIN	156 503	106 547,648
Klastry - podpora rozvoje	3 000	150
Podpora rozvoje brownfields	36 200	1 997,59
Centrum mezinárodního obchodu v kraji	0	500
2011		
Průmyslová zóna Nošovice	11 067	50 249,63
Podpora vědy a výzkumu	25 000	13 363,18
Průmyslová zóna Nošovice - ISPROFIN	23 599,399	23 014,286
Klastry (Klastrová asociace)	0	200
Podpora rozvoje brownfields	28 475	7 542,28
Centrum mezinárodního obchodu v kraji (hospodářská komora)	0	500
Regionální podpora podnikům v MSK	0	36,63
2012		
Průmyslová zóna Nošovice	1 213	
Podpora vědy a výzkumu	14 600	
Podpora rozvoje brownfields	3 750	

**PŘÍLOHA P III: POLOŽKY ROZPOČTU JIHOMORAVSKÉHO
KRAJE**

Název položky	Schválený rozpočet (v tis. Kč)	Skutečnost (v tis. Kč)
2007		
Dotace JIC na činnost	18 000	18 000
Vědeckotechnický park	82 684	82 635,928
Biotechnologický inkubátor	100 661	1 693,794
Podpora MSP	5 000	3 338,400
Dotační program pro začínající podnikatele	2 000	1 140,795
Podpora drobných podniků na rok 2004-06	0	14 298,048
Podpora MSP rok 2004-06	18 458	71 697,838
Služby CR – MSP	1 560	5 356,897
Prezentace investičních příležitostí/obchodní mise	2 000	2 105,291
2008		
Dotace JIC na činnost	25 000	25 000
Vědeckotechnický park	0	39,056
Biotechnologický inkubátor	155 393	169 018,168
Podpora MSP	6 000	8 363,3
Dotační program pro začínající podnikatele	1 500	1 607,530
Podpora drobných podniků na rok 2004-06	3 000	10 374,191
Podpora MSP rok 2004-06	3 458	55 919,834
Služby CR – MSP	760	4 845,773
Prezentace investičních příležitostí/obchodní mise	4 100	4 907,443
Regionální inovační strategie	2 000	1 130,5
2009		
Dotace JIC na činnost	34 250	28 750
Vědeckotechnický park	0	39,056
Biotechnologický inkubátor	0	0,7
Podpora MSP	5 000	5 306
Dotační program pro začínající podnikatele	1 000	1 421,545
Prezentace investičních příležitostí/obchodní mise	5 250	3 333,764
Regionální inovační strategie	0	148,750
CEJIZA, s. r. o.	0	5 000
2010		
Dotace JIC na činnost	29 250	24 862,5
Podpora MSP	5 000	4 898
Dotační program pro začínající podnikatele	3 700	4 863,228
Prezentace investičních příležitostí/obchodní mise	2 930	2 843,657

2011		
Dotace JIC na činnost	28 750	30 972,5
Podpora MSP	4 500	4 498
Dotační program pro začínající podnikatele	2 500	2 841,728
Podpora MSP rok 2004-06	3 837	3836,123
Prezentace investičních příležitostí/obchodní mise	3 131	2 371,496
2012		
Dotace JIC na činnost	28 635	
Podpora MSP	3 500	
Dotační program pro začínající podnikatele	1 200	
Prezentace investičních příležitostí - obchodní mise	2 430	
Investiční úvěrový program - Kompetenční centrum Kuřim	27 161	

PŘÍLOHA P III: POLOŽKY ROZPOČTU KRAJE VYSOČINA

Název účtu	Schválený rozpočet (v tis. Kč)	Skutečnost (v tis. Kč)
2007		
Prostředky na zahraniční prezentaci kraje, obchodní mise, tištěné materiály	2100	564
Rozvoj malých podnikatelů 2006	0	4 393,827
Výzkum-vývoj-inovace 2005	0	337,408
Výzkum a vývoj pro inovace 2006	0	378
Rozvoj malých podnikatelů v regionech 2007	2 280,078	2 280,078
Rozvoj MSP v ekonomicky slabých regionech	18 872	18 872
Podpora drobných podnikatelů v ekonomicky slabých regionech	9 573	9 573
2008		
Prostředky na zahraniční prezentaci kraje, obchodní mise, tištěné materiály	850	401
Rozvoj malých podnikatelů 2006	0	147
Výzkum a vývoj pro inovace 2006	0	406,309
Rozvoj malých podnikatelů v regionech 2007	0	5 752,016
Rozvoj MSP v ekonomicky slabých regionech	26 079	26 079
Podpora drobných podnikatelů v ekonomicky slabých regionech	1 643	1 643
Rozvoj malých podnikatelů v regionech 2008	3 445,356	3 445,356
Vědeckotechnologický park Jihlava	141	141
2009		
Prostředky na zahraniční prezentaci kraje, obchodní mise, tištěné materiály	1 000	667
Podpora drobných podnikatelů v ekonomicky slabých regionech	1 111	1 111
Rozvoj malých podnikatelů v regionech 2008	6 748,854	6 748,854
Vědeckotechnologický park Jihlava	18 280	18 280
Rozvoj malých podnikatelů 2009	4 936,551	4 936,551
Analýza inovačního potenciálu kraje Vysočina	0	1 389
2010		
Prostředky na zahraniční prezentaci kraje, obchodní mise, tištěné materiály	800	512
Rozvoj malých podnikatelů 2009	6 806,458	6 806,458
Analýza hospodaření průmyslových podniků v kraji Vysočina, databáze HBI CREDITINFO	220	201
Rozvoj podnikatelů 2010	5 097,298	5 097,298
Vysočina 21 - Propagace a realizace MA 21	0	618
2011		
Prostředky na zahraniční prezentaci kraje, obchodní mise, tištěné materiály	860	503

Podpora MSP v ekonomicky slabých regionech	1 721	1 721
Rozvoj malých podnikatelů 2009	0	82,386
Analýza hospodaření průmyslových podniků v kraji Vysočina, databáze HBI CREDITINFO	220	165
Rozvoj podnikatelů 2010	9 379,824	9 379,824
Rozvoj podnikatelů 2011	3 932,852	3 932,852
Vysočina 21 - Propagace a realizace MA 21	100	165
Veletrhy investičních příležitostí, konference na podporu aktivit na území kraje	600	359
Krajská hospodářská komora - dotace na "Centrum zahraničního obchodu Kraje Vysočina	0	500
2012		
Prostředky na zahraniční prezentaci kraje, obchodní mise, tištěné materiály	900	
Veletrhy investičních příležitostí, konference na podporu aktivit na území kraje	500	
Výroba tištěných materiálů na podporu exportu a investic	100	
Konference (workshop) na podporu inovativních aktivit podnikatelských subjektů	100	

PŘÍLOHA P IV: POLOŽKY ROZPOČTU JIHOČESKÉHO KRAJE

Název položky	Schválený rozpočet (v tis. Kč)
2007	
Jihočeská hospodářská komora	2 000
Regionální agrární komora	1 000
Regionální rozvojová agentura	300
Jihočeská agentura pro podporu inovačního podnikání	300
2008	
Jihočeská hospodářská komora	2 000
Regionální agrární komora	1 500
Regionální rozvojová agentura	300
Jihočeská agentura pro podporu inovačního podnikání	300
Podpora veřejných vědeckovýzkumných institucí	5 000
2009	
Jihočeská hospodářská komora	2 000
Regionální agrární komora	1 800
Regionální rozvojová agentura	2 300
Jihočeská agentura pro podporu inovačního podnikání	300
Propagační a prezentační materiály k podpoře podnikání	298
Program zvýhodněných úvěrů ČMRZB pro malé a začínající podnikatele	4 000
2010	
Jihočeská hospodářská komora	1 600
Regionální agrární komora	1 440
Regionální rozvojová agentura	290
Jihočeská agentura pro podporu inovačního podnikání	260
Propagační a prezentační materiály k podpoře podnikání	100
Program zvýhodněných úvěrů ČMRZB pro malé a začínající podnikatele	1 000
2011	
Jihočeská hospodářská komora	1 600
Regionální agrární komora	1 800
Jihočeská agentura pro podporu inovačního podnikání	260
Propagační a prezentační materiály k podpoře podnikání	100
Program zvýhodněných úvěrů ČMRZB pro malé a začínající podnikatele	500
Realizace objektu technologického centra	9 000
2012	
Jihočeská hospodářská komora	1 600
Regionální agrární komora	1 900
Jihočeská agentura pro podporu inovačního podnikání	260
Propagační a prezentační materiály k podpoře podnikání	60
Program zvýhodněných úvěrů ČMRZB pro malé a začínající podnikatele	3 000

PŘÍLOHA P IV: POLOŽKY ROZPOČTU ÚSTECKÉHO KRAJE

Název položky	Schválený rozpočet (v tis. Kč)	Skutečnost (v tis. Kč)
2007		
PZ Triangle	11 637	47 340
Regionální podpora – malí a střední podnikatelé	14 500	166 669
Regionální podpora podnikání - drobní podnikatelé	5 766	12 810
Podpora cestovního ruchu – podnikatelé	710	2 425,158
2008		
PZ Triangle	239 507	264 911
Regionální podpora – malí a střední podnikatelé	0	73 473,793
Regionální podpora podnikání - drobní podnikatelé	0	8 163,172
Podpora cestovního ruchu – podnikatelé	0	4 401,656
Odbor podpory průmyslu a podnikání	2 590	3 194
2009		
PZ Triangle	92 156	101 029
Odbor podpory průmyslu a podnikání	2 590	3 611
Podpora inovačních podnikatelských inkubátorů	5 000	0
2010		
PZ Triangle	35 078	39 603
Odbor podpory průmyslu a podnikání	1 800	1 332
Podpora inovačních podnikatelských inkubátorů	1 000	0
2011		
PZ Triangle	11 381	22 502
Odbor podpory průmyslu a podnikání	1 800	0
Program podpory inovačních podnikatelských inkubátorů	1 000	0
Zlepšování inovační kapacity Evropských chemických klastrů	179	1 012
Propojení VaV pro malé střední podniky	0	260
2012		
PZ Triangle	13 850	
Program podpory inovačních podnikatelských inkubátorů	1000	
Propojení Vědy a Výzkumu pro malé střední podniky	416	

PŘÍLOHA P IV: POLOŽKY ROZPOČTU LIBERECKÉHO KRAJE

Název položky	Schválený rozpočet (v tis. Kč)	Skutečnost (v tis. Kč)
2007		
Podpora podnikání	1 927	1 927
2008		
Podpora podnikání v regionech	200	760,91
Podnikatelské centrum a inkubátor Turnov	2 500	2500
2009		
Podnikatelské centrum a inkubátor Turnov	2 142	2142
2010		
Koncepční podpora inovací	635	220,65
Inovační strategie Libereckého kraje	0	0,24
2011		
Koncepční podpora inovací	1 000	309,4
2012		
Koncepční podpora inovací	846	

PŘÍLOHA P IV: POLOŽKY ROZPOČTU STŘEDOČESKÉHO KRAJE

Název položky	Schválený rozpočet (v tis. Kč)	Skutečnost (v tis. Kč)
2007		
Rozvoj produkčního sektoru a podnikání - veletrhy, výstavy	1 000	
Podpora drobného podnikání	368	
Podpora malého a středního podnikání	5 000	
Program na podporu rozvoje regionálních a místních služeb CR pro MSP 2004-06	1 600	
Program na podporu regionální a místní infrastruktury CR pro MSP 2004-06	9 000	
2008		
Rozvoj produkčního sektoru a podnikání - veletrhy, výstavy	1 500	
Program na podporu rozvoje regionálních a místních služeb CR pro MSP 2004-06	1 000	
Program na podporu regionální a místní infrastruktury CR pro MSP 2004-06	3 300	
Aplikace Průmyslové zóny	250	
Využití brownfields Středočeského kraje	15 000	
Podpora vzniku a rozvoje klastrů, vědeckotechnických parků a podnikatelských inkubátorů	50 000	
Klaster CR Rakovnicko	500	
Klaster CR Sedlčansko	500	
2009		
Páteřní komunikace v PZ Kladno-Východ	3 500	
Klaster CR Kolínsko a Kutnohorsko	800	
Klaster CR Příbramsko	600	
2010		
Rozvoj produkčního sektoru a podnikání - veletrhy, výstavy	2 200	4 168,27
2011		
Rozvoj produkčního sektoru a podnikání - veletrhy, výstavy	1 000	2 641,88
Středočeský Fond CR a podpory podnikání	7 000	6 914,17
2012		
Rozvoj produkčního sektoru a podnikání - veletrhy, výstavy	1 000	